

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 9.

Plymouth, Pa., d. 4 Kovo (March) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
„Vienybė Lietuvnikų“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 mete
NEDELINIS LAIKRASZTIS
„Vienybė Lietuvnikų“
išleina kas Sereda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2 00
i kitas ezalis \$2 50

Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baime siuntinėti neapmokėtą laikraštį.

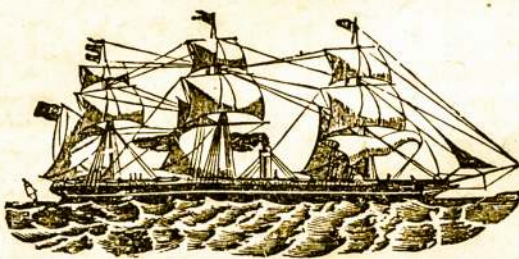
Rašant apie permainingą adresą, būtina reikla atsiųgti ir senąjį adresą. Kas maloni apsipažinti su šituo laikraščiu, gali gauti pareikalavę, du numeriu dovanai.

Reikalaujanties knygu katalogą prisiunčiam dovanai.

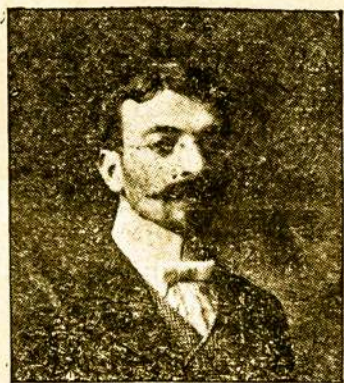
Pajėsezkojimai: garšinant vieną sykį 50c.
" " du sykiau 75c.
" " tris sykias 1.00

Pinigai siunčiam per MONEY ORDER arba registravotose gromatose ant ezito antraezo.

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

Neikite pas sveti us, bet pu
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.
Czla gausi pigianėias latvakertes ir pigiai nusiqet pinigūs i visas svieto dalis.

Gyvastis užtikrinta.

Dr. Albertas Kaufmanas

Europiszkas ir Amerikoniszkas specialistas, ir draugas mainierių užikrina išgydymą kožnos ligos, vyru privatiszkas ligas, moterių ir vaikų.

Dr Kaufmanas praktikavojosi daugelį metų szpitolėse ir turi diplomus Maskolijos ir Amerikos ir jis pasakys tavo kalboje kas per priežastis ir kaip išgydyti. Tukstančiai žmonių tapo išgydyti ir apsaugoti nuo amerikoniszko peilio.

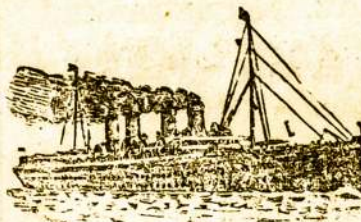
Specialiszka praktika ir vaistai europiszki užlaikė daugelio gyvastį ir suteikė sveikatą. Daugelis žmonių pažysta iš seno krajaus. Susiszneku lenkiszakai, maskollszakai, vokiszakai ir lietuviszakai.

Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell
1005 Peoples.

Ofiso valandos nuo 8-10 iš ryto, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Telefonas 3:9—2 S. S.
P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA

Parduodu Latvakorte ant visokių linijų Irsunzlu pinigūs i visas dalis svieto Doviernastie pavedimus resztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Izmaniau visokius pinigūs ont amerikoniezky ir t. Darau apsergė imus nuo ignies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu corj a-kellavusj užlaikytų ka tiegarneje, tegul zauklasi prie mane, o az jį išliuosuočiu. Lietuviai kreipkitės pas savo tautietj, o br. ste užganėdinti.

Mėsinyozia Gabrio J. Miliaus,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mlitų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus

visi pas **G. J. Miliu,**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gyduole nuo

Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

50 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS, DESIGNS, COPYRIGHTS &c.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Teleponas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulycių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
etidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
nū 6 iki 8 vakaro.

Priima i savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲKŲ „TĒVYNĒS MYLĒTOJŲ“ DPADGYSTĒS.

Prezidentas — J. Tarejla
677 N. Riverside Waterbury Conn.

Sekretorius — W. Martiszius care of
Ruskin College Trenton, Mo.

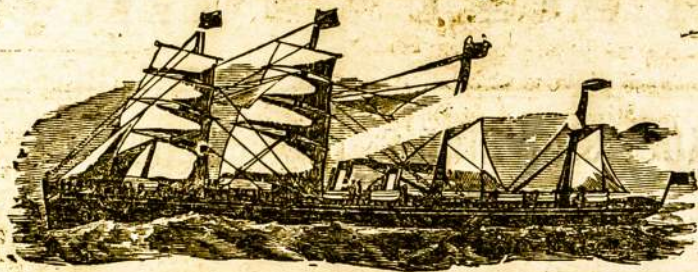
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub -Sta. Chicago, Ill

Knygius — Dr. J. T. Želviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

„Vienybės“ redakciją telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Max Kobre
Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greicioiausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziam pinigus, kurius jusu prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoroje galite susiszeketi lietuvizkai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsiejome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i deposite bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metu. Procenta tik ta mokam nuo 50 dolerių ir viszaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 menesius. Padeti ir iszimti gali kozna dienu nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Pirmutine lietuvizka karczema
Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A str., SO BOSTON, MASS.
Uz atkome geriausia silu, degtine ir cigarus, ir elpgi autelkiam draugiskaz rodą visokiuse reikaluose.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas
256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia madą, duoda druta ir gerą materija ir uz pigę prekę.
Teiposgi senus ant nauju perdirba.
Visi pas savo Tautietj.

GERIAUSIAS DAKTARAS
Kazimieras Butkevyczia

gydo visokias nę-isenėjusias ir sekretas ligas. DR. KAZIM. BUTKEVYCZIA yra specialistas gydo bobu ir vaikų ligas, apziuri ligonius kas diena nuo 2 iki 6 val. po piet; duod rodą pergromtas ir siun žia- ydo olise reikalan ant del savo namu, nuo kosulio, slogos, sintis ir skatimo po ezidzia Vilniaus Chodzenas vit e Ostrobromo balsamas su paraszu ant plęczkutę D. GIACZAS.
Parduda la v kortes ant geriausių laivu, siunczia pinigus i visas dalis svieto Uzelima varymu visoki rovy, enteikia rodą visokiuse atsitikimuose. Laiko Banką, kas nari padet pinigus gane 3 procentus ant metu, palankius maziau kaip puse metu, procento negana.
Kreipkitės arba szaukitės tikrai lietuvizkai ant szio adreso:

4556 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.
Aptieka Magistro Farmacios D GIACZA,
tarp 45 ir 46 ulyczių, Town of Lake.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo - 19 coliu pločio, 24 coliu aukszcio, ant puikios popieros, su piusiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musu užsitarnavusio tautiecio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą truse ant naudos savo tautiecių ir tėvyės.

Temykite!

Kas isz amerikiecių nori gauti darbiniskaz laikraszių „Darbininkų Balsą“ ir kitus prigulinczius Liet. Soc.—Dem. Part. rasztus tesikreipia i Vienybės redakciją arba prie draugo V. Miszeikos.

Rankraszczius, paskirtus „Dar. Balsui“, reikia siusti draugui Miszeikai; teip jau kreiptis prę jo turint kokius kitus reikalus i redakciją „Darbininkų Balso“. Antraszas: V. Miszeika, 95 Canalport Ave. Chicago, Ill.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRANDZAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause **ALU PORTERU** ir **ELIU**.

Nes yra daromas isz grynų javu ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputj užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbu ne proszky.

Todėlgi perkantieji ir pardavejai (karcziarnjikai) visacs reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszeipsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN
BREWING CO.
DANVILLE, PENN., A.

Office: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th st.

Geriause gyduolė ant sudrutinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkimą plaukų trumpam laikia vietoj szpuolusių atauga nauji plaukai; praszalira visoki neezista sistemą kaip tai: pleiskanas, dedervines, niezus papucikus ir stabdo galvos skaudėjimą. Teipgi mes turime geras giduoles nuo Reumatizmo, Paezku nugidimas nuo veido, nuo Korn-spauduku ant kojų, ir geriause gyduolė nuo dantų gėlimo tik 20c mes gyduoles siuncziam in visas dalis svieto. Rolą ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

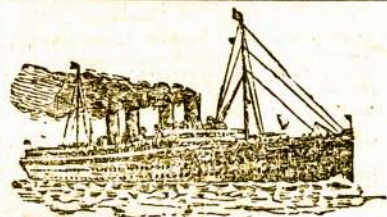
Siuntejei!

sviesto, suro, kiauszinių ir kitų tavorų, bus linksmi iszgrsti apie nauję freight ejiama Lackawannos gelezinkelio ant sziu metu, specialiskai einantis greitai i New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą del siuntėjų ir gautojų.

Karai sulodais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ejiimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas k žna nedelę, ateinantis i rytinius miestus seredos pėtnyeczis rytais.

Specialiskaz laikas paskirtas, del siuntinėjimo ir koznas agentas priduos reikalaujentiems visas informacije.

Telefonas 26-5 So Boston

F. J. & K. Mockevicz,
145 Dorchester Ave.

SO. BOSTON, MASS

Parduda latvakortes ant visokių liniju ir siun cziu pinigus i visas dalis svieto Doviernasti (pavedimns raszt) atlikimui reikalų su Maekolijos valdzia. Iszmainu visokius pinigus ant amerikonszky ir t. t. Daru apsergėjimas nuogines (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurj atkeliausj užlaikytų kastelegreže, tegi szaukia i prie manę, o szzj iszluosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietj, o busit užganėdinti.

Telephone 2292 Williamsburg.
A. W. Zaliauckas,
Graborius Brooklyno Liet. Parapijos 227 Berry st. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Grand ir N. 2nd str.
La' doja mtrsius ant visokių kapinių; baleamavoja ir sprėdo lavu nus iki jėdimo i grabą; parsamdo karietas vestovėms, kriksztynomis ir pasivazi- nėjimui pigiaus negu kitar.
Lietuviai isz New Yorko, Jersey City, Maehhet ir apitelinkės atsizaukite teleponu lietuvizkai, o busit užganėdinti visame.

PERŽVALGA.

— Vilniuje buvo atsilankęs apšvietos ministeris Lenger. Miesto galva ir grovas Tiszkus žodžiu prasžė įsteigimo Vilniuje augsštesnės mokyklos, ką Lengeris žodžiu ir pažadėjęs.

— „Tėv. Sargas“ num. 12 (1902) pranesza, jog Raseiniuose, 13 spalnio, 1902 m., bažnyčioje lietuviams užgiedojus lietuviszkai, klebonas Duoczkus paszaukė policiją, kad nutildytų lietuvius. Tai gadyne!

— Raseiniuose lenkės kantarkos, Majauskytė ir Papedikaitė, apskundusios V. Alijoszių, knygų apdarytoją, pas kurį policija rado keles dvasizskas knygas.

— Maskvoje yra pusėtinai buriys lietuvių, kuriems sakomi lietuviszki pamokslai. Arcivyskupas Klapatauskas ant pirmo lietuvių praszyimo paliepė sakyti. Gaila, kad jis ne Lietuvoje. Be abejonės jis palieptų musų kunigėliams ir klebonams daugelyje lietuviszkų parapijų sakyti lietuviszkus pamokslus, giedoti lietuviszki bažnyčiose. Vysk. Paliulioniui toki reikalai nerupi.

— Prusų Lietuvoje apie 20 sausio mieryta sutverti „Tėvynės Mylėtojų Draugystės“ kuopą. Mieris ir pakvietimas ne nusisekė. Ponas Jurgelaitis per N. L. Ceitungą praneszė, kad tai nederės ant Prusų lietuvių naudos ir teip užmanymas nevyko.

— „Vienybės“ num. 4. padavėme užmanymą apie su naudojimą paaukautų \$56,16 ant „Freedom“, pavesti tuos pinigūs „Ausros“ draugystei paszelpai studentų. Aukautojus užpra-zėme iszreikszti savo nuomones tame reikaliki 1 kovo. Patarimą gavome vien nuo p. A. Ramanaucko isz Somerville, Mass., kaipo aukautojo ir aukų rinkėjo ant

„Freedom“ tarpe Nashua, N. H. lietuvių, kad tuos pinigūs pavesti „Ausros“ draugystei. Kiti aukautojai ant musų užmanymo, matyt, sutiko ir pritarė, jeigu nepadavė jokių užmanymų ant ko kito tuos pinigūs apversti. Dėlto klausiami užbaigiame tą klausimą „Freedom“ aukų ir esancziūs „Vienybės“ red. \$56,16 persiuncziame į „Ausros“ draugystės kasą, su mislia, kad aukautojai nebus tam prieszinigi.

— Plymouth, Pa. kovo 1 d. buvo apvaikszeziuojimas 20 metinių sukaktuvių iszleidimo pirmojo laikraszezio „Ausra“, lotyniszkomis raidėmis. Susirinkimas buvo mažo skaitliaus aplankytas. Kalbėtojais buvo: P. Paseckas ir M. Valentinavyczius, Sus. L. A. prezidentas, isz Scranton'o; J. Pauksztys, Dr. J. T. Želvie nė ir P. Mikolainis. Kalbose buvo nurodyta musų kulturiszkas pasikėlimas per atibudimą isz letargo, kur budintojais buvo Dr. J. Basanavyczius, Dr. J. Szliupas, A. Vizztalius ir kiti, kurie buvo pirmaisiais redaktoriais ir iszleis-tojais „Ausros“. — Aukų suszelpimui besimokinanczius jaunuomenės tapo surinkta \$2,66 ct.

— P. J. Lizdeika, suszelpas kankintinis, iszkeliavęs užru-bežen, sugražino gautą paszelpą į kankintinių kasą \$13,40.

— Baltimorėje susitvėrė nauja tautiszka draugystė vardan Dr. V. Kudirkos. Ant pirmojo susirinkimo, 1 d. kovo, prisiraszė 21 sąnarys. Draugystė prigulės prie Susiv. Lietuvių Amerikoj.

Isz Lietuvos.

Vilkmerge, Kauno gub.

Praėjusieji metai buvo labai nelaimingi dėl ukininkų. Tankus lietus supudė javus ant laukų. Ypatingai skau-

dus dėl gyventojų supuvimas bulvių, kadangi bulvės yra didžiaus dalis maisto mažsnių ukininkų ir daržininkų; daržininkai, ir užaugus bulvėms, kaip tik iszsimaitina Sziaudai ant maisto gyvuliam labai blogi, szieno gauta mažiausia, nė kitais metais. Augsztesnėse pievose szienas užaugo pusėtinai, bet žemesnėse vieiszškai supuvo. O abelnai imant szienas labai prastas. Vilkmergės apieliukėse ukininkai sėja daug linų netik dėl savo naminių reikalų, bet ir ant pardavimo. Gautais už linus pinigais ukininkai užsimoka mokestis ir aprupina svarbiausias namines reikmenis. Bet pernai linai paklostyti liko po sniegu daugelyje vietų, ir dėl ukininkų bus labai sunkus szie metai. —

S. Z. Sz.

Eiriogala, Raseinių pav.

Gruodžio 5 d. 1902 m. staiga pasimirė musų klebonas. Vakare apie 10 val. gerė arbata ir juokavojo, nes visados buvo linksmas, nors 64 metus amziaus turėjo. Nuėjo atigulti ir užmigo amžinu miegu.

Praėjusį rudenį didei ezion svietas mirė, kaip lapas krito. Tiktai lapkriczio mėnesyje numirė 33 žmonės be paskutinių sakramentų, kaip kamendorius Jonas Einora sakė. Senis klebonas teipgi be paskutinių sakramentų numirė. Dabar kamendoriui yra gera pabuklė bausti grieszninkus ir szaukti ant metavonės, nes smertis ant nosies kabo. Kunigams giltinė privarė pilnus kizsentius pinigų, nes mirus aiems be sakramentų, nesigailėjo gyvieje už juos pinigų, kad kunigas įleistų į dangų.

Salantai, Telszių pav.

Gedgaudzių sodos, ukininko Pakalniskio, sudėgė kutė ir jauja.

Tojo Pakalniskio sunus Kazimieras, iszsismokinęs į ku-

nigus, gavo inkstų ligą; gydėsi Karaliaucziuje, paskui nuvaziavo į Italiją, o dabar gyvena Szveicarijoj. Davatkos buvo paskleidusios gandą, buk kun. Kazimieras miręs; tėvas vienog tvirtina, buk dar esąs gyvas.

Isz Anglijos.

Subatoje, 24 d. sausio, sz. m. Silvertown'o Lietuviszkas Kliubas kelė balių. Gal, paklausite, ant keno naudos? — tai turiu atsakyti, kad tikrai nežinau, bet manau, kad ant naudos to kliubo užveizetojo p. K. Zemalaucko. Žmonių buvo pilna sale; muzika buvo p. Prano Vaitkevycziaus „orkestra“.

P. Zemalaucko biznis nusi-davė pasekmingai: pinigėlių apszčiai pasipelnė. Butų gal ir daugiau užlirbės, jeigu ne ta klaida, kurią jis per neat-sargumą pats padarė. Mat, sumislyjo jisai pakelt alaus prekę ant baliaus ir tas jam nenusidavė. Plėczkutė alaus kliube parsiduoda paprastai po 3 penus (6 ct.) ir p. Zemalauckas norėdamas daugiaus pelnyti, pakėlė prekę po 1 peną už plėczkutę. Szvecziai sutarė isz plėczkutę alaus negerti ir tokiu budu pasidarė nepasisekimas. Įzengos tikietai vyrams buvo paskaityti po 6 penus (12 ct.), o moterims ir merginoms dykai. Tokiu budu vien ant tikietų pelnė apie 4 svarus (\$20,00), o kur pelnas nuo degtinės ir foreliaus! Nors Silvertown'e pelnas kliubo užveizetojo ir nekontroliuojamas, tacziaus galima spręsti pagal didelį skaitlių susirinkusių szveczių, jog galėjo but pusėtinai. Panaszi nauda gali nusiduoti tiktai Silvertown'e, kur žmonės nuo degtinės ir alaus visados apsvaigę žlugsta tamsybeje. Yra, teisybė, ir keletas dorų, blaivių vyrų, bet kokią jie įtekmę gali turėti ant žmonių visados mirkstan-

čių kliube prie baro? Užtaigi jeigu katras iš jų pasiūlo kuriam laikas už ar pasiskaitymui knygutę, tai atsako, kad neturįs pinigų arba laiko kada skaityti. Tokiu būdu duoda siulanciam rąstus su siprasti, jog tas žmogelis yra kliubo sąnarys, žino, kaip reikia sunaudoti liuosą laiką. O kliube tai ir neiszgirsi apie nieką kitą šnekant, kaip tik apie bedievius ir socialistus, kurie girdi, rupinasi savo rąstais tik gerus žmones, katalikus, iszvesti isz kelio.

Silvertown'e yra teipgi krautuvėlė valgomų daigtų, uždėta kooperatyviszkos draugystės „Vienybės Lietuvių“, kurios sąnariai yra blaičius ir apskaitę žmonės. Juos tai ir vadina tamsunai „socialistais“, nes jie neina į karciziamą gerti. Krautuvėlė nekaszin kaip stovi, nes tuli geri katalikai jėmę per sanvaitę ant bargo tavoro, — kad „socialistus“ isznaikinti, neužmoka padarytus skolas.

Žinoma szitoks žmonių pajielgimas didei užkenkia isztobulinimui biznio, bet tie vyrų dar nepametę vilties ir tvirtai laikosi prie savo uždutės — pakelti prekystę. Skolininkus gi visus padavę į sudą, nes geruoju „katalikai“ neužsimoka. *Malunas.*

Politiszkos žinios.

Suvenytos Valstijos.

Prezidentas Roosevelt padavė kongresui užmanymą nuvažinti maitus Pilipinuose ant iszvežimų pardavinių, kadangi esant dideliu maitui visai nupuolė prekystę. Mat amerikoni iszleisdami milijonus dėl pilipiniečių pavergimo, uždėjo didelius maitus, kur pilipinietis beat ką parduodams į kitas szalis turi mokėti didelį maitą amerikoms, ir tas nupuldė prekystę, nes nieko neliko už darbą. Amerikonai ncrėjo paczių pi-

lipiniečių kasztais juos novyti. Iszlaikymas amerikoniszkos valdzios Pilipinuose kasz tuoja \$65,000,000 ant metų.

Senatas priėmė bilą senatoriaus Dryden, isz Rhode Island, užlėti ant ateivių po \$2,00 maito ant kiekvienos galvos.

Vel tapo apskūstas apicieras Lee, kurio sargybū buvo pavesti du pilipiniečiai, kurių kad nereiktų sergėti ir nepabėgtų, Lee abudu nuszove.

Pilipinuose bene vel prasidės karė su amerikonais. Gen. San Miguel su daugeliu kareivių gerai apginkluotų ir garsintai maisto turintis isztraulė į kalnus Morong. Amerikoni garsina, buk gen. Miguel nekovojęs prieš amerikoniszką kariauną, tiktai jo mieri yra isznaikinti amerikoniszkus policijantus ir urėdnuikus. Jeigu teip butų, tai kiekvienas amerikoniszkas urėdnuikas ir policijantas turėtų laikytis sargybai po pulką kareivių.

Pietinė Amerika.

Venezuelos valdziai susitaukius su Europos vieszpattytėms, atsitraukus tų kariszkais laivams nuo pakranczių, vel sujudo pasikelėliai ir kad tik nepergalė valdzios pajiegas. Paskutinės žinios praneša, buk pasikelėlių pajiegos skaitomos ant 8 000 kareivių, kurie po vadovystę generolų Rolando ir Fernandez isz dviejų szalių traukia ant sostapilės Caracas. Jie turį ant sų 2,000 valdzios kariaunos pas Petares, kur esąs didelis muszis.

Vidurine Amerika.

Santo Domingo respublikoje pakilo maisztai. Pasikelėlių generolai A. Zano, P. Lasala ir E. Gratero su 800 kareivių užėmė Guayubin. Gen. Rodriguez traukiąs ant sostapilės, o gen. Candelario Rosa rytinėje dalyje respublikos surinkę daug savo szalininkų teipgi užėmęs keletą miestelių. Val-

džia vargiai juos pergalės, nes nesitikėjo tokio sukilimo, ne buvo pasirengusi.

Azija.

Kinuose vis suga didynė apkentimas europiečių. Valdona provincijų net sutarę yra, kokiū būdu paszalinti arba iszvyti visus europiečius isz savo szalies. Kad kiniečiai prie to rengiasi, tai pasirodo isz to, kad jie perkasi ginklus kur tiktai gauna. Europos valdzios ir Suv. Valstijos net galvoja, kokiū būdu sulaikyti įardavimą ginklų, kuriuos visų szalių pabrikanantai, o daugiausiai Anglijos ir Belgijos, pristato. Pusėtinai apsiginklavus kiniečiams, o ypatingai pasinokinus isz pakultinės karės, sunku butų Europoms vieszpattytėms juos apveikti, jie iszguity visų europiečius ir paklotų visokią ten nusiustą kariauną.

Pietiniuose Kinuose, prov. Kvangsi, 500 valdzios kareivių gabeno daugelį visokių ginklų į valdzios krautuves zopostui. Tarpkalnėje Yang Uing juos užpuolė maisztininkai, užmuszė daug kareivių ir ir atėmė visus ginklus. Provincijose Kvangsi ir Hunan maisztai apėmę didesnę dalį szalies ir valdzios pajiegos neįstengia jų pergalėti.

Dalis darbu.

Joint, Pa. Pas mus, minksztųjų anglių kasyklėse, tuotarpu dirba mažai. Į pavasari bene pradės geriaus dirbti. Nuo 1 balandžio ketino pakelti algas nuo 80 ant 90 ct. už toną. — East Carnegie taiso naujas kasyklas kur daug darbininkų gaus darbą.

I. Samuolaitis.

Keswick, Ore. Czion sustraikavo 1,100 darbininkų vario kasyklų reikalaudami pakėlimo algos. Kompanija uždarė kasyklas. Straikieriai užėmė visus gyvenimus apie

kasyklas ir sergsti kiekvieną skebą. Unija turi \$3,800,000 pinigų, ir nepasiduos, nors reiktų iszleisti ir visus pinigus.

Baltimore, Md. Granito skaldytojai straiką iszlaimėjo. Kompanija pripažino uniją, 8 val. darbo laiką ir pakėlė algą nuo \$3,25 ant \$3,60. Straikas tęsėsi nuo 9 d. liepos 1902 m.

— Spedden'o laivų statymo dirbtuvėje buvo sustraikavę visi darbininkai reikalaudami 8 val. darbo laiko. Kompanija į trečią dieną ant to pristojė.

Columbia, Pa. Czion tapo pastatyta geležinių dudu liejinyčia, kur gavo 300 darbininkų darbą.

Tamqua, Pa. Kasyklose East Lehigh sustraikavo vaikai (szleiptikai) dėl priėmimo prie darbo neprigulinczių į uniją vaikų.

Newburg, N. Y. Czion sustraikavo visi geležies formų taisytojai, reikalaudami 9 val. dienos darbo ir pakėlimo algos.

South Bend, Ind. Sustraikavus strytkarių darbininkams, kompanija parsikvietė skebus, kas gyventojus teip įpykino, kad jie apstojo maszių namą, užgesino ugnį, iszdaužė visus langus ir iszvaikė skebus.

Chicago, Ill. Visi anglių iszvaiziotojai nutarė nevažinti niekur anglių, jeigu tokios butų neunijonistų iszskatos.

Waterbury, Conn. Straikas tęsiasi tolyu. Szerifas visus strytkarius aprupino su detektyvais, idant tiejie apsergetų skebus nuo publikos akmenų.

Newark, N. J. Duonos kepejai buvo sustraikavę reikalaudami pripažinimo unijos. Mangel & Smith prisilenkė ant straikierių reikalavimo ir tuoju pradėjo dirbti.

Cooperstown, N. Y. Czion tapo uždaryta panczių mezgimo darbavietė, dėl

pabėgimo kasieriaus su \$60,000 darbininkų algų. 500 darbininkų neteko darbo.

Philadelphia. Cžion nusprendė straiikuoti 3,100 rubsiuvių. Reikalauja pakėlimo algos nuo \$12-24, sumazinimo valandų darbo iki 54 valandų sanvaitėje ir isznaikinimo darbo nuo stukių. Jeigu tas straiikas tęsis 10 dienų, tada taps atitraukta nuo darbo apie 20,000 rubsiuvių.

— 1000 vežimų dirbėjų straiikavo reikalaudami \$2,50 algos už dieną, 10% pakėlimo už darbą nuo stukių, 9 valandų dienos darbo ir pripažinimo unijos.

Shamokin, Pa. Kasyklė Big Mountain prigulinti Readingo Co. pradėjo dirbti, kur gavo darbą 300 vyrų ir vaikų. Pereitais metais kasykla buvo užsemta vandeniu.

Harrisburg, Pa. Tiltų ir geležinių darbų darbininkams tapo pakeltos algos. Nuo 4 kovo mokės 45ct. už valandą, dirbs 9 valandas per dieną; už valandas virsz minėto laiko mokės pusanatro syk tiek, už nedėlios darbą—dvilinkai. Ikisziolėi daugiausiai mokėjo 35 ct. už valandą.

Nauja Lattimer'io skerdynė.

Kietųjų anglių apielinkėse kalnakasiai neužmiršo ir neužmirsz Lattimerio skerdynės 1897 m., kur Luzernes pavieto sferifas Martin, ant kompanijų nusamdymo, nuszovė 12 straiikierių ir daugelį sužeidė, ir už tokį darbą gavo nuo vyresnės valdžios dar pagyrimą, tapo iszteisintu.

Lygus, Lattimerio skerdynėi, atsitikimas buvo 25 vasario Stani-ford'e, vkarinėje Virginijoje, kur sferifas Cook nuszovė 8 straiikierių s, 3 sunkiai, o 16 lengviaus sužeidė.

Raleigh paviete minksztųjų anglių kalnakasiai pareikalavo pakėlimo algos. Kompani-

jos apie tai nenorėjo nė girdėti. Kalnakasiamis nieko neliko kaip straiikuoti. Sustraikavus kompanijos rinko skebus ir taisėsi dirbti; straiikieriai gražumu ir prievarta stengėsi sulaukyti nuo darbo skebus. Tas nepatiko kompanijoms ir jos parsikvietė sferifą suaresztavoti visus straiikierius, kurie atlaiko nuo darbo skebus. Sferifas isz pirmo turėjo pasitraukti, nes straiikieriai nedavė areasztavoti savo draugų. Tada sferifas pranesė Suv. Valstijų marszalui, kuriam bene tos kasyklos priguli, reikalaujamas daugiau deputy'is, kuris ir pasiskubino atsiųsti 100 naujų apinkluotų. Straiikieriai nedavė nė tiems savo draugų areasztavoti, kurie kiteip straiikierių nįveikdami pradėjo szaudyti į juos kur pasiliejo sriovės kraujo.

Apart užmusztų ir sužistų, draugybė straiikierių tapo suaresztavota. Visi kalėjimais prikimszti, visi kaltinami už prieszinimasi valdžiai — jog duonos praszė — ir galime lukeiti, bus sunkiausiai nubausti, o sferifas su savo talkininkais — pagirti.

Darbininkai! kada atsidarys jusų akys, kad nustosite rinkti savo skerdikus ant visokių urėdninkų, kada padarysite galą tokioms žudystėms? Jus praszote duonos, o gaunate kulky —kaipo pakėlimą algos. Kada balsuosite už socialistų partiją?

KOMISIJA straiikierių taikos sodo.

Kalba kalnakasių apginėjo p. Darrow.
(Tęsa)

Asz rupinausi kiek galėdamas paliuosuoti savininkus kasyklų nuo tų melagyszių, kuriomis jie sirgo nuo pat pradžią straiiko, bet klausydamas kalbos p. Baer'io pamaciau, jog mano rupestis nuėjo perniek. Teip lygiai, kaip ir pirmą, jis pasakoja szitai komisi-

jai, jog mes, 147,000 kalnakasių už nieką neatsakydami priesz įstaus szalies, kadangi neturim savasties, jog mes budami gauja hunų, gotų vandalių, žmonių, kurie nemoka angliškai kalbėti ir vaikų, kurie nepažįsta paklusnumo — jog mes atsakom už anglinį badą, kurį mes kentėjom ir kencziam dar szia dien.

Pons Baer'is, žinoma, turi tiesą iszreikszi ti ant to dalyko savo pažvalgą. Bet atsakymas už badą turi pult ant tų, kurie isztkrųjų turi atsakyti už szitą straiiką.

Szitą straiiką iszszaukė akulumas, puikybė, atkaklumas kasyklų savininkų, kurie tvirtino, kad darbininkai netur tiesos vienyti. Straiikas atsitiko ne dėlto, kad jie negalėjo daugiau mokėti; prieszingai, asz misliu szitie ponai but ir teip pakėlė algas apie tą pat laiką jeigu straiiko but nebuvę. Bent jie priesz szitą sudą sakė, kad but pakėlę, ir dabar pakelia.

Pertai klausimas ėjo ne apie užmokėstį. Szitie ponai puolėsi į didžiausią kovą kapitalo ir darbo, kokią kada norint matė pasaulė, didžiausią istorijoje straiiką dėlto, kad jų protas buvo užimtas klausimu vien apie virszininkystę—daugiau apie nieką. Jie jautė ir tikėjo tvirtai, kad nušiztos kovos priguli klausimas, ar jie turi paimt virszų ar darbininkai.

Tokia buvo priežastis szitos kovos; tą patvirtina jų paczių žodžiai ir kaltė puola ant tų, kurie nenori suprast, jog žmonija per skaudžias ir karczias kanczias artinasi prie szilyginimo žmonių, kada kiekvienas turės tiesą gyventi ir naudotis gyvaszciu, o ne tik tiesą, but valdytu pagal tokius įstaus, kokių uszdėti ras reikalingu jų ponai.

Straiikas atsitiko dėlto, kad szitie ponai atsisakė pripažinti darbininką už žmogų. Atėjo ir spalių mėnuo, užstojo szal-

cziai, o jie vis tęsė, žinodami ką žmonės kaltys už straiiką. Tada prez. Suv. Valstijų, atsiliepdams ant praszymo szalies ukėšų pakvietė pas savę J. Mitchell'į ir pakvietė prezidentus kompanijų padaryt rodą. Jie susirinko. Mitchell'is kalbėjo pritinkancziai, žmoniskai, szaltai ir iszmingai. Žodžiuose prezidentų jautėsi dvasia gyvaczių, jei gyvatės turi dvasią; jie iszreiszkė jausmą hienos, jie parodė, kad nežiurint ant užstojimo žiemos, per kurią daug tur nukentėt žmonės, jie apie susitaikymą nenorėjo visai nė kalbėti.

Mitchell'is tarė: Asz noriu szitame reikale kreiptis prie jus. Aez geidžiu iszpildyt tą, ko geidžiau isz pat pradzių. Jei asz klystu, asz gatavs pavest jį sudui ukėšų. Jus galite paskirt tarpininkų sudą; o tuotarpu darbininkai eis po žemę ir kas anglis, idant praszalinti badą, kuris kitokiam atvejyje turėtų nstoti.

Szitiegi ponai sakė: O, ne, ne, pons prezidente. Mes visai ko kito reikalaujam. Mes reikalaujam daugiau kareivių, daugiau szaudyklių, daugiau durtuvų, daugiau prispaudimo. Mes reikalaujame, kad jus siųstumet kariauną Suv. Valstijų muszt szituos anarchistus, perzengėjus įstatymų, prasi-kaltėlius, kurie buvo mus darbininkais per 50 metų.

Paskui jie melavo prezidentui Suv. Valstijų, ir p. Thomas ir Markle, jog szita gauja kalnakasių papildė pagal vieno žodžius 20, pagal kito 21 žmogų žudystę ir kad anarchija ir sumiszimas vieszpatavo po visą szitą szalį teip, kad iszrodė, jog szitas krasztas yra apgyventas ne žmonių, bet žverių. Jie liudyjo isztsias sanvaites ir mėnesius priesz szitą sudą; ir jie visgi papasakojo komisijai tik apie 4 užmusztus žmones, isz kurių nė viens nebuvo nužudytas tikrąjį prasmę žodžio, nors viens buvo sumusztas mir

tinai—tik regis ne kalnakasiai tą padarė.

Bet su visu savo tyrinėjimu ir įsiskojimu, su daugybe laiko ir pinigų jie prstatė 4 užmuszėjystes. - Jie užmuszė 4 musiszkių, mes užmuszėm 4 isz jų.

Szitie ponai pasakojo mums, kad kalnakasiai yra prasikalėliai, anarchistai, plėszikai; jie turi but baudžiami be mielaszirdystės ir be jokios ties darystės.

Asz aplankiau jų namus drauge su komisija. Mėn ne galvon, kokia kalba jie kalba, ar angiszka ar kitokia. Man vis vien, ar jie yra jautrus, ar ne. Žinau tik, kad jie toki pat žmonės, kaip ir mes. Asz buvau jų mažiukuose namuose, ir ant sienų kuone kiekvienoj grincioj, vis vien kokia kalba kalbėtu, jus galite pamatyti paveikslą Motinos Dievo ir Kristaus, su tuo paciu pamokinimu dėl kiekvienos kalbos, dėl kiekvieno kraszto. Jus negalite man pasakyti, kad szitie žmonės — nežurint ant to, ką jie veikia po įtekme asztrių jausmų, smarkių geismų—jog jie neturi tų paczių palinkimų meilės, gailesties, vilties, priėjautimo, mandagumo, kas yra prigimta kiekvieno žmogaus ant svieto. Asz patėmyjau teipgi ant sienų paveikslą Mitchellio. Jus negalite sakyti, kad vienas paveikslas yra iszreiszkimu meilės, pasiszventimo, paguodonės, kitasgi žvėriszkų palinkimų, neapykantos, žmogų žudystės. Abudu paeina isz to paties jausmo ir organizacija kokia ji nebuk, kuri gali szitas atskalas nuo yvairių pasaulės tautų surinkti į vienodą draugystę, su vienodu siekiu, geismu ir vilczia, tokia organizacija turi but dide, garbinga, ir naudinga dėl žmonijos.

Szitie žmonės yra surinkti isz visų krasztų žemės, yvairių laipsnių apszvietimo, yvairių laipsnių jautrumo; ir negalima pasakyti, jog vyras ar moterisz-

kė su gilesniais jausmais yra arsziausiu ar arsziausia. Žmogus szalto kraujo ir pavirszūnio jausmo niekad negali karsztai mylėti, nė karsztai nekęst, jis pereina gyvenimą pramintu taku. Bet szitie žmonės artymesni gamtai, su gilesniais jausmais, negu mus tauta, su prakilnumu ir mielaszirdyste. Asz macziau juos anglių apie linkėse, kaip atsisveikiudami vaikai bucziaivosi su tėvais, broliais, kaimynais, ko niekad nepamatysi tarp musiszkių, kalbanczių angliszka. Asz pažinau iszsyk, kad tai ne kasyklų savininkai, asz buvau užtikrintas.

Tai buvo niekinami hunai, gotai, vandalai, kuriuos samdė savininkai, bet kurie dėl gamtiszkos meilės ir prigimto jausmo, bucziaivosi viens su kitu susitikdami ir atsiskirdami. Ir žmonės, kurie papildė niekadėjystę, yra žmonės karszto jausmo; ne szalti, protaujanti žmonės, kurie apszvarsto žmogaus pasielgimus, kaip sudzia ant savo suolo, ar advokatas, kuriam užmoka už jo protavimą. Jie yra žmonės, kurie elgiasi pasiduodami jausmams, kuriuos įkvėpė jiems Dievas; jų mokykla—kasyklos, sunkus darbas, kartus datyrimas. Žmonės, kurie neiszsmoko valdyti savo prigimtus jausmus, tie žmonės kesdami badą per puszeszto mėnesio kovoja už save, savo paczias ir vaikus.

Tik trumpai matantis žmogus galėjo nepermatyti pasekmių. Jeigu szitai komisijai szia dien pranesztų, jog klonyje, per szimtą mylių ilgio ir 50 ploczio, apgyventam 500,000 yvairių tautų žmonių, vieszpataus vargas per puszeszto mėnesio bedarbės, užsidegimo, karsztų visuomeniszkių jausmų — ar jus abejotumet, kas tur atsitikt. Nieks negalėtų abejoti. Jus zinotumet, jog prieszingai įstatymams Dievo ir žmonių, prieszingai palinkimams gailesties ir žmoniszkmumo, kurie

yra giliai įsiezaknyję szirdyje žmogaus, kurie patarnavo dėl užlaikymo ir pakėlimo žmonių veislės—jog prieszingai visam tam jausmas žvėriszkumo turėjo pakilti szen ir ten, ir rėgyklos užpuolimo, užmuszėjystės, turėjo butinai įvykti. Žinojo tą ir Baer'is ir Olyphant'is ir visi prezidentai, kada jie su paniekinimu atsiskakė sueiti su savo žmonėmis ir ramiai pakalbėt, susitart, ir tokiu budu iszszaukė karę. Ant jų turi pult ir atsakymas už ją.

(Užbaiga.)

Isz Amerikos.

Pametė kunigystę.

Plymouth, Pa. slovakų kunigas Fr. Prybil, kunigavęs Plymouth'e daugiau 4 metus, atsisveikino su savo nukirptomoms avelems ir iszkeliavo į Delaware, Md., kur nusipirko ukę 400 akrų žemės ir dar širks 1,300 akrų. Buvėsis, kun. Prybil dar Plymouth'e gyvendamas buvo rupestingu ukininku ir szejmyninku — pats budavo perka vaikeliams drabužius, tai smagurius. Parapijonams ant jo užpuolus, net vyskupui apskundus, už vadziojimąsi su vaikais, per pamokslą pertikrino juos: jeigu jus, sako, mylite savo vaikelius, tai kodėl man to pavydite, ant ko parapijonai ir sultiko, sakydami: tegul kunigas teip gyvena kaip ir mes, negu ką mainikautų gospadinėmis. — Prybil savo pasielgimą teisinga tuomi, buk turįs mierį uždėti katalikiszka koloniją su kliosztorium.

Socijalistų darbai.

Massachussetts valstijoje, praėjusį rudenį tapo iszrinkti keli legislatoriai — scijalistai. Jie tai padavė užmanymą, kad valstija turi paimti į savo rankas visus strytkarius, kurie dabar yra raukose tik dviejų kompanijų, kurios lupa nuo žmonių didelius pinigus už trumpą pervaziavimą. Jų tas

užmanymas tapo paduotas komisijai ant isztyrimo. Socijalistai parodė, kad West End strytkarių kompanija 1890 m. legislaturos pasiuntiniams davė \$42,000, kad nepriimtų jokių užmanymų pries jos monopolį, kad kita kompanija negautų daleidimo iszvesti toki kelią.

Teipgi socijalistai isz daugelio vietų padavė reikalavimus į legislaturą, kad toji sutaisytu billą į kongresą, idant visokios anglių kasyklės pereitų į Suv. Valstijų savastį, kad kasyklų savininkai nevargintų visos szalies gyventojų. Demokratai tokį reikalavimą palaikė už prieszingą konstituciją.

Szaunas biznis.

New Yorke tapo suaresztavotas italas Josepus Trepani, graborius, kuris susitaręs su tam tikrais bicziuoliais mokėjo pasiimti szaunas sumas pinigų nuo „Union“ apsergėjimo gyvasties kompanijos. Trepani prikalkindavo jaunus žmones apsergėti savo gyvaszczius ant didesnių posmertinių ir praėjus dvien-trims metams, numirus bent kam, jis teip popieras ir paliudyjimus sudarydavo, buk miręs apsergėtasis. Tokias popieras jis darydavo su tam tikrais liudininkais ir daktaru, su kuriais dalinosi posmertinę, kur ir gyvasis „numirelis“ kiek gaudavo. Vienok godumas atvedė nelaimę. Trepani nenorėjo užmokėti \$500 vienam gyvam numireliui ir viskas izėjo aikeszten. Numirelis apskundė Trepanį „Union“ kompanijai ir parodė, kad jo vietoje Trepanis palaidojo 80 metų senį, dar vienrankį, ir paėmė jo posmertinę, nedavęs pažadėtos sumos.

Nelaimės.

Latrobe, Pa. kasyklose Hostetter-Connelsville Cake Co. užsidegė gazai, nuo kurių 7 darbininkai apalpo, bet atsigaavo, 2 užtrozsko ir 2 visai

prapuolė.

Berea, Ohio tavorinis trukis užvažiavo ant keleivių trukio, kur užmūsų 6 žmonės ir 5 sunkiai sužeidė.

New Village, N. J. Edisono cemento dirbtuvėje eksplodavo dujos, kuris susirinko iš anglių. 6 darbininkai tapo užmūsų, per 30 sužeistų ir 6 visai prapuolė.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Pittsburg, Pa. Jeigu lietuviai szelpo savo tautos reikalus kaip paskutiniame laike, tai reikia tikėtis, jog umu laiku turės sžaunei pakilti mūsų reikalai, viskas pasigerius. Paskutiniame laike jug kiekvieniame num. „Vienybės“ tai „Lietuvos“ vis garsinasi aukos, isz tulų vietų nors nedidelės, bet vis didinancijos sumą — kaip szapelis į skrusdėlyną.

Kad lietuviai aukauja isz daugelio vietų ir ne po menkiausiai, tai Pittsburgo lietuvių reikia skaityti, neapsiriksiu, prie didžiųjų. Keletas sumanesnių lietuvių susitarė pereiti per lietuvių gyvenimus rinkdami aukas suszelpimui kankintinių, ir jų apsiėmimas buvo pasekmingu, nes surinko net \$41,70, kurių aukautojus parodo ilga litanija vardų. Visi aukavo su noru. Buvo ir tokių, kurie prieszinosi, niekino kankintinius, garbino carą, bet jų tokios kreivos nuomonės veikė nė nežymu ir jie tik tai spėjimo verti už tokią atzagareivystę.

P. „Keleivis“ 4 num. „Vienybės“ nupeikė Pittsburgo lietuvius už neparangumą, kad su tautiszkais reikalais pittsburgiečiai žengia nesparciaus už kitas lietuvių kolonijas. P. Keleivis tą paraszė nepažindamas vietinių sanlygų. Pats raszė, jog žmonės labai sunkiai dirba geležies liejynyciose. Po tokiam darbu tai kiekvienam yra maloniausia pasilsys, ir dėl tos priezasties nėra kam

darbuotis abelnuose reikaluose. Vienog nors pittsburgiečiai žengia ir nesparciai, taciaus malonime matyti lyg žingsnį ankose nužengus ir kitas lietuvių kolonijas, kur lengvesni darbai. Ir abelnai imant, kaip visur, teip ir Pittsburge yra stoka agitatorių, vadovų. Lietuviai czion nėra užmigę ir gerus reikalus sunoru paremia. Su laiku vienog gal ir pas mus atsiras darbsztesnių tautiecių, kurie daugiau pasidabuos dėl la o lietuvių.

Visiems aukautojams, kurie aukavo savo pinigėlių suszelpimui mūsų kankintinių, kurie nukentėjo už platinimą szviesos, isztariam szirdingą aczių.

Aulų rinkėjai.

Grand Rapids, Mich.

Kaip matyt isz laikraszczių, tai vienur, tai kitur lietuvių susipratimas vis auga visokiose pakraipose, o ypacz malonu pažiūrėt, kaip iszmintingiesniejie, suprasdami naudą susidraugavimo, didziame skaitliuje pristoja prie didziausios mūsų tautiszkos organizacijos „Susivienijimo Lietuvių Amerikoje“, dėl savo naudos, ir kad parodyt svietui gyvuojancią savo tautą. Dėlto mierio laikomos prakalbos ir tveriamos visur tautiszkos draugystės.

Bet ką veikia mus miesto lietuviai? Kur mūsų tautiszki darbai ir draugystės? Rods ir czia yra susitverusi tautiszka draugystė ir pasikakina tuom, kad turi vardą „liuosybės“. Bet liuosylė, dar daugumai lietuvių yra baises dalyku, net grieku. O antra: lietuviai baidosi tos draugystės todėl, kad ji uždėta teip vadinamų „bedievių“ ir „szliuptarnių“. Per tai toji draugystė ir neturi įtekmes tarp lietuvių. Bet argi tie szliuptarniai jau teip pikti, kad ant jų reikia žiūrėt su panieka ir jų visokį darbavimąš peikti? Tauta jug rei-

kalauja, kad visi ir isz vien dirbtume dėl jos labo. Todėl ir dirbkime isz vien tautiszkuose reikaluose, neveizėdami ant nevienodumo dryžių. Tegul kiekvienas dėvi tokius dryžius, koki kuriam gražesni arba teip tiki, kaip kuriam patinka, kas yra kiekvieno privatiszkas darbas ir nesiriszantis su tauta.

Dėl mūsų paczių asabiszkos ir tautiszkos gerovės, vienykimės visi lietuviai į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, o tuomi pasirodysime priesz svetimtauczius, kad mylime organizaciją, esame tauta, o patys dėl savės turėsime naudą, netukinsime savo grasziais svetimtauczių.

Senelis.

Shelton, Conn. Kur daug lietuvių gyvena, tai tą daugiau ir aukų aukauja ant visokių tautiszkų reikalų. Pas mus teip daug nėra lietuvių, teip daug negalime sudėti aukų, bet mažos aukos daugiau už nieką. Taigi ir mes, Shelton'o lietuviai, neuzsimsztaime savo pareigų, dedame savo plytą į vieną, skatiką į kapitalą ant tautos reikalų.

Vasario 15 dieną susirinko keli lietuviai pas Juozą Sinkevyczių, kur bekalbant apie visokius reikalus, atėjo kalba ir apie tautiszkus darbininkus. Geros valios tautiečiai paaukavo: kankintiniams \$3,25; mokslaeiviams \$1,00 ir Visztaliul 25 ct. Nedidelės tai aukos ir ateitėje pasirupinsime apie didesnes.

J. Sinkevyczius.

Tyre, Pa. Pereitas kietų jų anglių didysis straikas netikėtai iszvaikė darbininkus, kur kitas nė nemislyjo į tą ar kitą vietą atvykti. Taigi ir man, tesentės penktam mėnesiui straiko, prisiejo trauktis isz apgyventos vietos ir skirtis nuo pažįstamų, kur jieszkant kšnio duoncs atvykau į vakarinę Pensylvaniją, minksztų.

jų anglių aprubj.

Atvažiavęs į Tyre radau ir daugiau savo brolių darbininkų isz kietųjų anglių apielinėkės, kurie pradėdant dirbti kietosias anglies kasyklėse didesnėj dalyj sugrižo į savo senovės apgyventas vietas. Kaip visur, teip ir czion vėja; nesza smiltis į akis vargszams. Kapitalistų skriaudos daug didesnės ir painiaus sutaikytos, isz imant Luzėnė; czion žmonės teip neatjaučia, kokiais būdais juos isznaudoja kapitalistai, kadangi czion veik visi darbininkai isz neapszviestų tautų, daugiausiai italai, slovakai, rusinai, tirolai, lenkai ir keli lietuviai.

Lietuvių dabar pasiliko tik dvi szeimynos ir 10 pavienių. Vasario 16 dieną susitvėre czion kuopa Susivienijimo Lietuvių Amerikoje; isz sykio prisiraszė 9 sznariai; vienas buvo isz pirmiaus prigulėjęs. Tokiu budu kuopa skaito 10 sznarių. Kuopos virsziniuku tapo iszrinktas Antanas Ilgunas, o rasztininke Marė Rinkevyczienė. Geistina, kad įsi imtumės už darbo, ypatingai didesnėse lietuvių kolonijose, tada nereiks geidauti; kad iki ateinanciam seimui turėtume 3000 sznarių, bet tikiu, jeigu dirbsime, tai turėsime 6000 ir daugiau. Reikia tiktai daugiau darbo, o mažiaus tuszczių zodžių. S. L. A. dabar budamas liuosu nuo kunigiszkų panczių isztikrųjų atosz pageidautą naudą patiems žmonėms, ir tautai. Taigi dirbkime, vienykimės, o per tai sustiprėsime, o kaipo stiprius ir susivienijusius paguodos mus ir kitos tautos.

K. Draugelis.

Joint, Pa. Lietuvių czion gyvena keliolika szeimynų ir szep pavienių pora desztimtų. Tuli yra labai sulenkėję — skaitosis „polak“. Apie Lietuvos reikalus veik nieks nieko nenumano, nė darbuojasi.

Ateitėje vienog, imsimės ir mes už darbo. Gal sutversime kuopą S. L. A. ir Tėvynės Mylėtojų Dr. kuopą. Prie Susivienijimo žmonės rasyšis, nes tai jų pačių nauda — posmertinė naszlaicziams.

Ignas Savukaitis.

Forest City, Pa. Nuo naujų metų pas mus užgimė karė szviesos su tamsybe. Antra kuopa S. L. A. kėlė balių, parengė prakalbas, palinksmينو sveczius dainomis. Viskas nusidavė be jokių partijiszku mų, rodosi turėjo visiems patikti. O taczius nepatiko. Ant rytojaus, po baliu, kaip izz dvikartės pasipylė prasi manymai. Negaua lieziuvia vimų, karszti katalikai pradėjo net kelius pastot S. L. A. sąnariams. Vyrams, kurie gyveno pas S. L. A. sąnarius, liepė iszeiti nuo tų bedievių. O jeigu neklausysit, tai mes jums parodysime. Paskiaus nesumanydami ką toliaus pradėti, pulkais bėgo pas kunigą, kaipo augszciausiaj sudą, su raportais ir klausdami, ką daryti su tais Szliupo tarnais, su bedieviais? Kunigas patarė tokius iszmesti izz draugystės, jeigu neatsitrauks nuo S. L. A.

Sausio 18 dieną buvo draugystės metinis susirinkimas. Pradėjus susirinkimą ir papoteriavus, pirmsėdis uždavė rasztininkui skaityti visą konstituciją. Perskaiczius tapo rasztas skirsnys, jog sąnarys prigulintis į masonų lodgę, negal buti sąnariu draugystės. Pasakui pirmsėdis pasakė: „Ant kito susirinkimo atsineszkite (masonai) nno prabaszcziaus paliudyjimū“.

Vasario 15 dieną nueinu ant susirinkimo, bet be prabaszczinio paliudyjimo. Neleidžia nė į salę ir varo pas prabaszczijų. Ką darysi, nuejau. Pa garbinau, pasveikinau ir sakau: „atejau, tėveli dvasiszkas, paliudyjimo“. „Tai gerai“ — atsakė. „Bet ar atsinesztei ir

konstituciją nuo to tautiszko susivienijimo? Jeigu atsinesztei, tai negaliu duoti, nė savo vardo padėti“. Asz ant to atsakiau: „tėveli dvasiszkas, paliudyjimą man gali duoti, nes gerai žinai, jog asz katalikas, kaip ir visi, nieku neprastesnis. Visus tikėjimo reikalavimus iszpildau kuogeriausiai, kad tik iszganyti tą pavargusę duszelę. O nuo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje atsisakyti negaliu ir neatsitrauksiu iki gyvas busiu; kaip prigulejau, taip ir prigulėsiu. Tėvelio dar nė Amerikoje nebuvo, o asz jau prigulejau prie S. L. A. Tėvelis atvažiavęs į Ameriką teipgi prisiraszėte prie S. L. A. Jeigu butų buvęs negeras tas Susivienijimas, tai tėvelis, kaipo gerus daigtus pažįstantis isz kalno, nebutumėte prisiraszė. Dabar jus, sutvėrę naują susivienijimą Rymo katalikų, iszrandate nebutus daigtus ant S. L. A., vadinatė jį susivienijimu bedievių ir szliuptarinių, nors patys buvotė jo sąnariu ir jis buvo geras. Kas link katalikystės, tai kaip buvau kataliku, taip ir busiu. Nuplėsztą man szlovę nieks nesugrąžins, nors prisiraszėcziau ir prie to naujojo Rymo katalikų susivienijimo“.

Ant szito pasibaigė mudvių su dvasiszku tėveliu kalba. Pasakiau su Dievu ir iszėjau be paliudyjimo. Draugystė manę užtai iszbraukė izz knygų, nors asz visas draugystės pareigos esiu pilnai atlikęs. Dar turiu pridėti, jog esiu prisidėjęs prie suorganizavojimo tos draugystės 1893 metuose, ir czarterį gavome nuo S. L. A. vyriausybės, o dabar manę iszbraukė.

Tai supratimas, tai tiesa!

S. L. A. sąnarys.

Bridgeport, Conn. Lietuvių czionais gyvena pusėtinai, tuli yra visai keistos no-

muonės, nenori pripažinti savę tuomi, kuo yra. Taigi užsigina, kad jie lietuviai. Tautiszkas lietuvių susipratimas stovi žemai, nes permažai yra tokių, kurie nesuprantantiems aizskintų tokius reikalus, ypatingai, kad reikia prie to ir centą duoti. Teisybė, yra ir sumanių vyrų, bet stabdytojų gerų užmanymų yra toli daugaus, ir dėlto jie turi menką pasisekimą. Dauguma kalba, kad nieko nereik dirbti dėl tautos arba prablaivimo proto, nes užaugome ir be to viso (teip auga ir gyvuliai. Red.). Vienog neteip turėti kiltiesnius siekius, o tuomi yra mokslas, tautiszkas susipratimas ir darbsztumas.

J. Kovas.

Brooklyn, N. Y. Lietuviai laisvamaniai ir socialistai rengiasi laikyti prakalbas ir diskusijas, iszsilavinimui iszkalbume. Tokie lavinimaisi yra labai reikalingi, ypatingai mums lietuviams, kuriems reikia kalbėtojų, o tokie turi iszsidirbti isz savo tarpo, kurie reikaluose straiškų, isznaudojime darbininkų per kapitalistus galėtų kitiems aizskiai iszguldyti.

Užvis didžiausia stoka yra apszviestesnių moterių. Socialistai suorganizavo merginą, dirbanczią prie kriauczių, bet jų tvarka yra labai prastai vedama. Ant susirinkimo suėję kalbasi vien apie dreses, puikias skrybėles, o apie unijos reikalus nežino isz katro galo pradėti. Pasėdėjusios ant susirinkimo grįžta namon ir viskas.

Prakalbos ir diskusijos prasidės nedelioje, 8 d. kovo, 2 val. po pietų, salėje 73 Grand str., Brooklyn, N. Y. Įėjimas visiems dovanai. Taigi lietuviai ir lietuvaitez susirinkite.

Pirmoji prakalba bus apie draugijos surėdymą. Kitas temas paskirs susirinkusieji

ateinancziams lukui. Partijiszkumai neturės vietos. Susirinkusieji visi turės lygias tiesas paakalbose ir diskusijose be aprubežavimo tamos, apart laiko. Susirinkusieji paskirs patys sav, kaip ilgai kuris galės kalbėti.

Teipgi tą pačių dieną, 8 d. kovo, bus dalinama S. L. L. sąnariams naujai iszleista knygutė „Užmuszimas Aleksandra II.“ ir naujausias numeris „Darbininkų Balso“. Sąnariai S. L. L. yra užpraszomi užsimokėti mėnesinius mokeszius. *K. Baloziuinas.*

Susivienijimo L. A. reikalai. Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Plymouth, Pa. dr. S. Juozapo
Simas Karalevyeczius
Petras Krišiulevyeczius
Juozas Kazlauckas
Minersville, Pa. 13 kuopa.
Stasys Staknevyeczius
Adomas Jonaitis
Juozas Ambraszvyeczius
Jonas Tampauckas
Alena Kemperciūtė
Jonas Rudvalis
Brooklyn, N. Y. 38 kuopa.
Jieva Gurskiūtė
Baltrus Jankauskas
Ona Draugeliūtė
Ona Martinaitiene
Motiejus Aidukavyczius
Valija Bernotienė
Wilkes-Barre, Pa. 85 kuopa
Vladas Savas
Vincas Valentinonis
Marė Valentinonienė
Plymouth, Pa. dr. Vytauto.
Petras Žekas
Antanina Žekienė
Audrius Žekas
Julė Simanavycziene
Chicago, Ill. 34 kuopa.
Petras J. Jonaitis
Stasys Valackas
Jonas Ilgaudas
Jonas Raulinaitis
Marė Laukienė
Ramonas S. Ivaszkevyczia
Ambraszėjus Balcziuinas

Aleksandra Dabkevyčius
Jonas Girskis
Petronė Mustaiczaitė
Juozas Mėlenas
Emilija Girijotienė
Rochester, N.Y. 68 k. nauja.
Kazys Vaivoda
Kazys Sirus
Juozas Potockas
Pranas Sirus
Benediktas Duoba
Aleksandra Jonynas
Juozas Stankevyčius
Aleks. Andriuszewyčius
Kazys Samsonas
Antanas Matukas
S. Wilmington, Del. 22 kuopa
Matijoszius M. Dovidaitis
Vincas P. Dovidaitis
Kazimiera A. Dovidaitienė
Philadelphia, Pa. 10 kuopa.
Teofilus Dudas
Nellye Dudienė
Jonas Idika
Alena Idikiene
Juozas Jasevyčius
Teklė Jasevyčienė
Jonas Raudonis
Bonifacas Ramanauckas
Veronika Ramanauckienė
Terešė Anskaičiūtė
Ludvika Szliupienė
Andrius Draugelis
Bluefield, W. Va.
Juozas Draugelis
Pittston, Pa. 7 kuopa.
Vincas Burgula
So. Monchester Ct. 62 kuopa.
Jonas Krauszaitis
Benediktina Maszirkūtė
Antanina Kuczinskiūtė
S. Boston, Mass. k. Traideno.
Jieva Mockevyčienė
Marė Geiszariūtė
Anelė Kaurinienė
Emilija Tamulynienė
Jurgis Mockevyčius
Edwardsville, Pa. 1 kuopa.
Ramonas Padegimas
Katrė Padegimiene
Plymouth, Pa. 5 kuopa Val.
Jonas Stepanauckas
Elizabeth, N. J. 3 kuopa.
Juozas Striebalius
Antanas Buzas
Pranas Paszukonis
Jurgis Naujalis
Marė Naujalienė

Magdė Stasanauckienė
Antanas Botyrius
Antanas Czuzas
Andrius Pankevyčius
Shenandoah, Pa. 23 kuopa.
Andrius Szaukevyčius
Jieva Szaukevyčienė
Jonas Tumasionis
Aleks. Misiukevyčius
Feliksas Dziulskis
Alena Dziulskiūtė
Stasys Lukoszius
Jieva Bernotienė
Tyre, Pa. 70 kuopa nauja.
Pranis Kundrota
Antanas Ilgunas
Marė Rinkevycienė
Jonas Rinkevycius
Jonas Ulevyčius
Jonas Kurtakis
Vincas Putelauckas
Elzbieta Ilgunienė
Juozas Rusiackas.
T. Astramskas.
S. L. A. sekretorius

Stovis kasos Susiv. L. A.

Kuopos Įmokejo:	
1 Edwardsville, Pa.	2,00
3 Elizabeth, N. J.	7,00
5 Plymouth, Pa.	1,00
7 Pittston, Pa.	1,50
13 Minersville, Pa.	3,50
22 So. Wilmington, Del. nauja	6,00
23 Shenandoah, Pa.	11,00
30 Scranton, Pa.	6,50
32 So. Boston, Mass. Traideno	8,00
36 Chicago, Ill.	16,50
45 Hazleton, Pa.	2,00
62 So. Manchester, Conn.	8,00
69 Rochester, N. Y. nauja	10,00
70 Tyre, Pa. nauja	9,00
Buvo \$6,073,56	
Viso \$6,165,56	
Centų ant tautos reikalų \$7,20	
Buvo \$235,82	
Sykiu \$243,02	
Kasier. <i>T. Pauksztis.</i>	

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“
Scranton, Pa. Vietinė T.
M. D. kuopa ant susirinkimo
15 vasario nutarė perstatyti
ant T. M. D. centralizskajo
kasieriaus p. A. Lajį iš Chi-

cagos. Teipgi paduoda užma-
nyimą, kad išleidžiamose T.
M. D. knygosė būtų padėta
prekė išleistų knygų — prekė
parduodant nesąnariams. Be
prekės nėra teip paranku ir
reikia klausti pas knygų arba
pardavėjų kataloguose įjesz-
koti.
K. Zorskis.

T. M. D. Centralizskasis Ko-
mitetas nutarė pavesti p. S. M.
autoriumi knygelės „Kaip sutai-
sytas žmogaus kunas“ ir verti-
kui „Geologijos“ po 200 knygų
kiekvienos, nors kaipo men-
ką atlyginimą už jo darbą.

Centr. Kom. { J. Tareila
V. Martiszius
A. Olszewskis
J. T. Želvienė

Kasos stovis.

Įplaukimai:	
Pagal „V.“ N.6 buvo	\$291,15
Gilberton, Pa. kuopa	4,80
Torrington, Conn. „	3,00
So. Boston, Mass. „	10,00
\$308,95	
Laiszkams markės	10
\$308,85	
<i>A. Olszewskis.</i>	

„Ausros“ sukaktuvems.

Praejo 20 metų nuo įsteigi-
mo „Ausros“, atsibudimo lie-
tuvų iš to ilgo letargizsko
miego, į kurį buvo Lietuva
įpuolus, nuvarginta svetimo
politizsko jungo ir baudživos.
Ikitolei lietuviška kalba hu-
vo paniekinta, kaipo kalba
praszeziokų, kvailų žmonių,
chamų; tokia kalba nepritiko
kalbėt žmogui nesziojanciam
juodą žiponą. Tame panieki-
nime lietuviškos kalbos mes
matom netiek paniekinimą nu-
žemintos tautos, kiek panieki-
nimą žmogaus praszezioko,
kuris savo kruvinu prakaitu
maitina visokias siurbėles ir
už savo darbą randa iš jų pu-
sės tik paniekinimą ir užemi-
nimą. Užtaigi tas momentas
del mus turi dvejopą svarbą:
juomi paženklintas mūsų tau-

tizskas atgijimas, kaipogi ir
pradžia to demokratiszko ju-
dėjimo, kuris teip praplito po
visą Europą, neaplenkęs ir
Lietuvos. Tas demotratisz-
kas judėjimas tarpe mažesnių
jų tautų išsireiszkė formose
tautizsko judėjimo, kalbos
gaivinimo, kaip tai mes mato-
me pas finus, latvius, czekus
ir kitus. Pas visas minėtas
tautas buvo padėjimas vieno-
das: savą kalbą vartojo vien
praszeziokai, ponai ir kunigai
vartojo kalbą stipresnės tau-
tos kaipo ponų kalbą. Teip
buvo ir pas mus. Ponai buvo
persiėmę lenkiszka dvasia,
lenkiszkais siekais, paniekinę
lietuvius. Lietuviszka dvasė,
užsiliko tik szirdyje praszei-
ko, išsiliejo dainose, kurios
tvėrėsi per amžius ir kuriose
užsilaike brangus tvėrinys lie-
tuvišzko genijaus. Toliaus
tas genijus išsireiszkė sveti-
moje formoje, svetimos kalbos,
rasztuose lenkiszkų poetų.
Kasliuk lietuviškos literatu-
ros tai ji buvo pradėjus gra-
žiai bujoti priesz lenkmetį.
Jau 18-tame szimtmetyje Duo-
nelaitis sutvėrė lietuvišką
epopeją. Jo poezija perstato
ukininką baudžiauninką su jo
siekais, geismais, įjeszkiniais.
Jo rasztai liksis ant visados
gyvu paveiklu to laiko gyve-
nimo ir dvasizsko stovio lie-
tų-ukininkų. 19-tam szimt-
metyj, kada teip puikėi pražy-
do lietuviškai-lenkiszka lite-
ratura, tai yra lietuviška po-
ezija lenkiszkoje kalboje — ir
gryna lietuviška literatura
gražiai pradėjo bujoti. Dau-
kantas, Ivinskas, Poszka, Va-
lanczauckas ir kiti praplatio
žnonėse grynai lietuviškus
rasztus, pripratino žmones prie
skaitymo. Ba barbarizskas už
draudimas lietuviškos spau-
dos atnesz neapsakomą bledį
Lietuvai. Jis atidavė Lietuvą
visizskai į lenkų glėbį, prigir-
dė ją lenkiszko-ponizsko rau-
galo ir nustelbė tuos apsireis-
kimus lietuviškos literaturos,

kurie teip gražiai buvo iš bujoję prieš lenkmetį. Užstojo tamsios dienos kurios vos nevos išėjo k-letas maldaknygių užrubežij — ir tai buvo visas dvasiskas penas Lietuvos ukininkų.

Suprantamas yra nuopelnas tų vyrų „Ausros“ įsteigtojų Dr. J. Basanavyciaus, Dr. J. Szliupo, A. Viztaliaus ir kitų, kurie drąsiai apskelbė, jog lietuvis niekuom nearszesnis už kitus, jog jo kalba nepras-tesnė, dagi ir gražesnė už kitas; ne tik isztarė tą mislį, bet ir paleido ją tarpe žmonių per laikrasztį. Įspudį nuo pirmų numerių sunku sziądien per-sistatyti. Vieniems iszrodė eretikiskzu darbu, jog kami-szka kalba drįsta iszleisti laik-rasztį, kitus-gi emė džiaugs-mas, matant iszaugsztintą savo kalbą. Neviens pralėjo džiaugsmo aszaras ant „Ausros“ laksztų. Greicziausiai persiēmė nauja jaunuo menė, kuri tuomet mokinosi mokyklose, ir buvo vaikais ukininkų. Priesz tai jie gė-dėjosi pasirodyti su lietuviszka kalba, dabar-gi, po pasiro-dymui „Ausros“, jie pradėjo didziuotiis savo kalba, vartoti ją tarp savęs ir platinti įdejas „Ausros“ tarpe žmonių, ra-gindami prie apszvietimo ir tautiszko susipratimo. Su-prantamas dalykas, jog tokia tautiszka literatura, sėjanti apszvietimą tarpe žmonių pras-cziokų, st-ngiasi pakelti jo vertę kaipo žmogaus ir kaipo ukėso. Tą užduotę atliko „Auszra“, po jai tuom pacziu keliu eina „Varpas“ ir „Uki-ninkas“, pasidalinę tarp savęs darbą gaivinimo tautos. „Uki-ninkas“ tapo laikraszcziu pri-taikintų prie protiszko iszsilav-inimo ukininkų, „Varpas“—gi tapo paskirtas moksliskam iszaiszkiniui reikalų. Per tą 20 metų lietuviszka litera-tura didei iszsiplatino, kalba iszsišitobulino. Užgimė daugelis laikraszczių Amerikoje, ta-

po įsteigtos yvairios tautiszkos draugystės, iszleista daugybė lietuviszkų knygu, ir reikia pasakyti, jog lietuviszka litera-tura daug iszstatė žmonių su kalentais ir pasiszventimu. Žiaurus persekiojimas lietuvių isz pusės maskoliszkos valdzios nesustabdė pradėto darbo. Nė kalėjimo murai, nė Si-berijos sniegai neatsaldė lie-tuvių krutines, tik rodosi isz-szaukė dar didesnį geismą dar-buotis ant labo tėvynės. Ma-tomos pasekmės to viso darbo yra tos, jog sziądien valdzia jau pati pripažįsta, nereikalin-gai uždraudu-i lietuviams spaudą, per ką iszsiplatino už-rubežinė, paslaptinė, liuosu nuo maskolių cenzuros litera-tura. Per tą 20 metų įvyko ir daug permainų Lietuvos gyvenime, kurios ir neliko ne-atsiliepią ant lietuviszkos lite-raturos. Teip Vilniuje susi-tvėrė lietuvi-zka darbininkų partija, kuri stovėdama ant tautiszkos dirvos, stato už ga-lutinį savo įieszkinį permainų draugijos surėdymo; o tuomtarpu savo programe isz-stato reikalavimą lietuviszkos republikos. Nėsenei „Varpe“ teipgi pasirodė projektas pro-gramo ir senosios partijos, pa-vadintos Demokratų Partija. Szi paskutinė reikalauja irgi neprigulmingos Lietuvos. To-kius tai klausimus pastatė ant iszriszimo dabartinei laikai. Po visą Maskoliją apsireiszkia revoliucijoniszkas judėjimas. Pamatas maskoliszko carizmo ir biurokratijos griuva, dide-lės permamos turi įvykti trumpame laikė ir padėjime pa-vergtų tautų, tarp kurių ran-dasi ir Lietuva. Tokiame tai momente ir svarbus yra klau-simas: ar tur Lietuva but po-senovei įrankiu svetimų siekių, svetimose rarkose, ar pati tur pa-irupinti apie savo reikalus. Tautiszkas susipratimas isz-szaukia ir politiszką susiprati-mą, tveria tą spēka, kuri daro permains politiszkam gyvenim-

me. Musų literatura stovi da-barties priesz svarbią užduotę, nuo kurios atlikimo priguli didelėje dalyje ir likimas Lie-tuvos. Taja užduoczia yra iszaiszkinti politiszką Lietuvos padėjimą ir parodyti tuos ke-lius, kuriais tauta privalo eiti, idant per amžius nepasilikti verguveje kitų tautų, idant galėtų iszsiluosuoti nuo to poli-tiszko jungo, kuris per tiek laiko spaudžia mus tėvynę.

M. L.

Numetimas baudžiavos.

4 Kovo sukako 42 metai po numetimui baudžiavos, užsi-baigimo gadynės, kada žmogų darbininką laikė per szunį, pirkto ir pardavinėjo, pliekė bizunu kaip gyvulį, dirbo juo mi, kaip jaučiu ir nepripažino jame žmogiszkos esybės. 4 Kovo 1061 metų tapo isz-duotas caro Aleksandro II. manifestas, kuris paliuosavo žmonės nuo ponų, ir suteikė progą žmogui dirbti dėl savęs. Kaip tas galėjo atsikti? Ne-jau caras, tas engėjas prispaustųjų, galėjo trokszti liuosybės? Liuosybės jis netroszko, kaipo dvaroniui jam patiko baudžiava ir jis ją butų ant amžių prilaikęs, jeigu ne žmo-nės, kurie jau iszaugo isz bau-džiavos formų, reikalavo liuosos draugijos ir kėlė maisztus po visą Maskoliją. Nuram-dyti juos nebuvo galima jokin budu, ir jeigu juos neb it paliuosuota, butu kilus baisi re-voliucija, kurios vilnise but paskendę ir dvaronys ir caro-sostas. Teip dalyką suprato ir pats caras. Susirinkime Maskvos dvaronų jis apie tą dalyką sziteip iszsireiszke: „Jei mes nepaliuosuosim uki-ninkus isz augszto, jie pats savę iszliuosuos isz pažemių“. Visas caro nuopelnas guli ta-me, jog jis paliuosuodamas nuskriaudė ukininkus atimdamas žemę, o už duotą žemę už-dėjo didelius iszpirkimo mo-

kesczius. Savo įstatymais su-varžė ukininkų liuosybę viso-kiais naujais pancziais, o mums lietuviams atėmė net spaudą ir tiesą mokintis savo kalboje.

Ar isznyko baudžiava? Ne! ji tik permainė savo formą. Senei jau praėjo tie auksinei laikai, kada žmogus dirbo dėl savęs, naudojosi vaisiais savo darbo. Pirmiaus žmogus dir-bo dėl pono, o sziądien dėl kapitalisto ir tur ganėdintis tik reikalingiausiu dėl už-laikymo gyvasties, kad ne-nustipti badu. Vienog laikui bėgant, gyvenimas mainosi, mainosi ir formos surėdymo draugijos. Persimainys, ir dabartinė baudžiava, ateis laikas, kada nebus nė ponų, nė skurdzių; susitvers draugija isz lygių, liuosų žmonių, su-risztų broliszka meile.

Žolele.

Per vasarą žolele
Dygo, augo, žydėjo;
Barstė savo sėklele,
Kada ruduo atėjo.
Ir su manim tas pats liko,
Kaip žolelei atsitiko,
Kada vasara praslinko,
Ruduo szaltas ir atvyko.
Skaisti, pilna linksmybių,
Gražioji vasarėlė.
Duosni, pilna gerybių
Žemelė rudenėlyj.

Naujos knygos.

Kunigija ir svietiszka valdzia. Margi piesziniai. Sutaisė ir apgarsino Medek-sza. Plymouth, Pa. 1902m. pusl. 47.

Turinys szitos knygutės bu-vo jau talpintas „Vienybėje“. Knygutė gana placziai parodo, kaip kunigija, skelbdama, jog valdzia patina nuo Dievo, eina iszvien su ja. Kunigija iszsiza-dėjusi Kristus mokslo, kurio užluotė buvo užtarimas ir su-raminimas varguolių, tapo į-rankiu visuomeniszko skriaudikų. Popiezius užtaria carą po Kražių skerdynei. Lietu-viszka kunigija ragina klausy-

ti caro kaipio Dievo pateptinio. Persekiojime socializmo eina izvien su maskolijų zandarais. — Kunigijos mierius parodo daugybę iztraukų izz kunigiszkių raszty ir pavyzdžiai jų darbu.

Uzmuszimas caro Alensandro II. Paraszė Jonas Gražys. Kasztais Susivienijimo Lietuvų Laisvamanių. Chicago, Ill. 1903, pusl. 38.

Szitoje knygutėje perstatytas trumpai revoliucioniszkas judėjimas Maskolijoje ir viens izz akvyviausių apsiraiszkimų to judėjimo, tai uzmuzimas caro Aldksandro II. Priezaszia to judėjimo buvo sunkus Maskolijos padėjimas dėlei prispaudimo valdžios; visoks protestas priesz valdžią buvo skandinamas mariose kraujų. Izz tos priezaszties kilo partija, kovojanti priesz valdžią bet neturejo pasisekimo. Po uzmuzimo Aleksandro II, toji partija tapo izszklaidyta, jos szalininkai izzkarti arba izszvaryti į Siberiją, bet toje saujelėje mes matome žmones ne izszpasakytai tvirto budo ir pasiszventimo. Tarp jų labiausia atsižymėjo Sofija Perovskiuotė, kuri budama augstos kilties, turtinga, izszizadėjo savo padėjimo ir ejo tarp ukininkų platint apszvietimą. Pamacziusi valdžios ziaurumą ji drąsiai stoji į eiles laisvės kovotojų, ir savo gyvastį uzbaigė ant kartuvių.

Ant galo reikia pasakyti, kad minėtoji knygutė yra vertimu izz maskoliszko „Podpolnaja Rossya“. Kravczinskio paraszty, kurio darbą, le nurodymo, pasisavino p. J. Gražys.

Rytprusziskas Žemininkų Paslas. Kalendros žmonėms. Karaliaucziuje. 1903, pusl. 32.

Szitą kalendorių (vokisz koms raidėmis) izszleido socialdemokratai Prusų lietuviams su mieriu juos patraukti į socialistų puoę ir artinantės seimio pasiuntinių rinkimams, lai-

mėti jų balsus ant paduotų kandidatų lietuviszkuose pavietuose. Kalendoriuje yra straipsnių, aizszkinanczių padėjimą darbininką, valdžios siekius, surėdymą seimo, socialdemokratų pofitiką, apie miltus, vaikų darbą, žmonių tiesas. Kalendoriaus turinys yra geresnis uz visas kitas prusziskas kalendras.

Pagieža. Jurgis Durnelis. Lenkiszka paraszė Brolis. Lietuviszka izszguldė Vincas Kudirka. Plymouth, Pa. 1902 m. Pusl. 90

Szitos dvi apysakutės versotos Dr. Kudirkos buvo spaudinamos „Varpe“, paskui „Vienybėje“, dabar izszleistos atskirioj knygutėje. „Pagieža“ — perstato gyvenimą lietuvių laikuose baudžiaivos. Uzveisda dvaro elgiasi su žmonėms arsziaus, kaip su sznimis, musza juos be jokio pasigailėjimo. Jis nuskriaudžia baudžiauninkus, vežanczius javus į Rygą, sumuszdamas jų garbingą senj. Ukininkai tada uztraukia ant jo rustybę Dievo, uzgiedoję psalmę prakeikimo. Uzveisda gauna sumiszimą proto ir prigeria.

Antroj apysakutėje perstatytas vaikas, pavadintas durneliu užtai, kad jis visados rupinasi daugiau apie kitus, negu apie savę. Visi jį laiko už paiką, kurį galima lengvai apgaut. Vienok tas durnelis parodo netikėtai daug proto už stodamas uz seserį prie apraszymo broliui žemės, o pasirodo didvyriu laike ugnies kaime. Ypatos szitų pasakuczių vienpusiszkos, padailintos, kaip abelnai lenkiszki rasztiininkai mėgdavo perstatyt lietuvius. Vienok apysakutės gyvai perstato Lietuvos gyvenimą. Akamonas baudžiaivos laiko su savo žveriszkumu yra paimtas izz gyvenimo, o ypatos, kaip Durnelis, aukaujanczios savę del artymo labo, randasi noraretai, visuose laikuose tarp visokių žmonių.

Isz visur.

Olandijoje straikuoja visi gelezinkelių darbininkai. Juos szelpia visi kiti darbininkai. Visoki trukiai važinėja labai retai po apsergėjimu kariaunos. Didziuose miestuose uzvestas kariszkas apgulimas.

Profesorius Berlyno univerdelbruck, izszleistojas laikrasz czio „Preussische Jahrbuecher“ tapo sudo nubaustas ant 300 markių baudos uz nuplėszimą hakatistų (lenkų edikų) garbės. Vienam straipsnyj jis pavadino persekiojimą lenkų be protiszku ir izszreiszkę mislį, kad hakatizmas suteikė vokiszka tautai doriszką nupuolimą, ypacz — sznipinėjimą ir skundus. Tįs vadovai hakatistų pasijautė ypatiszka užgauti ir sudas pripažino kiek vienam izz jų tiesą priimt minėtą straipsnį uz savo ypatiszką įzeidimą.

Australijoje, tapo sulygingos tiesos moterių su vyrais viso kinose rinkimuose urėdninkų. Pagal suraszą balsuotojų, miestuose moteriszkių balsų atsirado daugiau, negu vyrų. Lydney vyrų balsuojanczių buvo 102,424, o moterių 122,729. Melburn buvo 26,000 moteriszkių balsų daugiau uz vyriszkus. Tokiu budu moters gal izszrinkti visus urėdninkus — moteris.

Po sumiszimui ukininkų Pietinėj Maskolijoje caras atsilankė Kurske ir kalbėjo į žmones, kad jie neklausytų visokių paskalų apie bucentį perdalinimą žemės. Mat ukininkai vis tikisi, kad jiems teks dvarponių žemę. Daugelis ukininkų nesuprato, ką caras kalbėjo. Jie apstoję vieną senj, matomai izszimtingiausią ir praszė izszaiszkint jiems caro kalbą. Senis teip perdavė caro žodžius: „Palaukit, vaikai, iki kalėdų, asz viską sutaisysiu,

padalinsiu visą žemę tarp jus“. Kodėl teip keistai suprato caro kalbą, nesunku izszaiszkint. Caras kalbėjo maskoliszka, o gyventojai tos kalbos nesupranta.

Maskolijos palicija atrado dvi paslapzines spaustuves. Vieną Žitomierijų, kitą Ekaterinoslave. Paskutinė turėjo 360 svarų literų. Priegtam suarezstavojo daugelį ypatų.

Mogiliave, labai prasiplatino plėszimai ir žmogžudystės, teip, kad po miestą turėjo vaiksziot sargybos izzkareivių. Dvi gaujos plėszikų tapo sugautos ir pasirodė, kad vadovais buvo policijantai.

Angliszki laikraszcziai raszė apie daleidimą viesių susirinkimų darbininkams Peterburge. Kada ant vieno izz tokių susirinkimų kalbėtojas gyre valdžią, viens izz klausytojų atsiliepė: „Ar tamista neparodytum laikrodį?“ Kalbėtojas izszsiemė praszą laikrodėlį. „Ne, ne szitą. Asz kalbu apie tą, kurį gavai nuo Zubatovo (žaudarų virszininko) uz tavo gerą tarnystą“. Susirinkimas tuojau tapo izszkrikdintas.

Belgrade, serbų apicierai izszpylė kailį vokieczini korespondentui nuo „Vossische Zeitung“, kuris negerai apraszė Serbijos kariumenę. Ant rytojaus valdžia vos pusgyvį korespondentą izszvarė izz Serbijos rubezių.

Finlandijoje, mieste Abo, gyventojai apskundė prokurorui gen. Kaigorodov uz žveriszką pasielgimą laike sumiszimų praėjusiuose metuose. Maskolijų valdžia arba Bobrikovas uz priėmimą skundo atstatė nuo vietų 11 sudzių su prokuroru, kadangi jie visi yra finai ir lygiai sudyja visus prasikaltelius.

Aukos kankintiniams.

Isz Pittsburg, Pa.	
A. Žilinskis	25
P. Degutis	15
J. Balczius	15
F. Gražaitis	10
K. Dubickas	10
J. Pacevyczius	10
J. Antanaitis	10
J. Baczulaitis	05
M. Smaliukas	50
J. Bezvinskis	50
S. Valinczius	25
A. Sziputis	25
St. Pristisevyczia	25
K. Grigaitis	25
J. Saviczia	25
A. Bukaucas	25
J. Muraucas	50
Vl. Stravinskis	10
Ig. Ivanaucas	10
K. Kuras	10
Bal. Mickevyczia	10
A. Berinskis	25
Br. Nedzinskis	50
J. Kazlaucas	25
Fr. Naujokaitis	25
A. Vėczkis	25
P. Volungevyczius	25
A. Didjurgis	25
St. Didjurgis	25
A. Masmavyczius	10
P. Bikinas	10
P. Kozis	25
A. Paulekas	10
Ona Paulekienė	05
A. Padgalskis	05
V. Kaszoczius (lenkas)	10
A. Paulekas	05
A. Žekas	10
I. Rimavyczia	15
J. Drutonis	10
M. Valikauskas	10
J. Paseckas	15
I. Runta	25
D. Januszonis	25
P. Ambrazaitis	25
J. Ambrazaitis	25
Liud. Ambrazaitienė	25
K. Szimkonis	15
J. Marazas	50
B. Vaiksznora	25
J. Vaiksznora	25
K. Varaszius	25
P. O. Obeciunas	1,00
Viktorija Gaidžiuniūtė	25
Marijona Gaidžiuniūtė	25
Fran. Radzevycziūtė	25
Marė Radzevycziūtė	25
T. J. Danohue anglas	25
J. Petraitis	50
A. Kalnelis	50

Kainas.

Misterija
Byron'o parašyta;
vertė Dr. V. Kudirka.

(Taša.)

Liucipierius.

Gal būt, kad jums pati mirtis suteiks
Augščiausią pažinimą. Budama ji
Tikriausiu daiktu iš visų, gal vest
Ir prie tikriausio pažinimo. Todėl
Teisingas buvo medis, nors marus.

Kainas.

Bet kokios gi čia tamsios viešpatystės!
Žiuriu į jas ir jų nesuprantu.

Liucipierius.

Dėlto, kad da netėjo tavo laikas
Ir kad materija negal grynai
Suprasti dvasios. Tau pakaks žinojus
Nors tiek, juog tokios viešpatystės yr.

Kainas.

Žinojome, juog yr mirtis.

Liucipierius.

Bet kas yr

Už jos, tai nežinojot.

Kainas.

Ir dabar

Dar nežinau.

Liucipierius.

Vienok esi patyjęs,

Kad už rubežiaus žinomo jau tau

Gyvenimo kitokia yr butybė—

To ryto metą nežinojai dar.

Kainas.

Bet viskas teip tamsu ir apsiniaukę.

Liucipierius.

Lauk—tavo nemirystei kadanors

Aiškiaus išrodys viskas.

Kainas.

O gi šitas

Gr.žei teip mėlyns, nišmatuotas plots,

Lyg but vanduo, lyg upė, kur iš rojaus

Pro mano butą teka—tik krantų

Neturi šita, nė rubežių kokių—

Varsa jos but lyg etero—kas tai?

Liucipierius.

Ant žemės ir yra tokipat plotai,

Nors mažesni. Krantus jų apgyvės

Vaikai taviejie—matom jurių-marių

Paveikslą.

Kainas.

Kas gi šitoji šviesa

Sky-ta, kaip sutarpinta saulė? Koki

Ten siaučia biauirus sutvėrimai jos

Šviesiam apskirtyje?

Liucipierius.

Levijatanai,

Gyventojai gadynių jau senų.

Kainas.

O tas bausis žaltys, kur krato karčiais,
Iškėlęs didbuožę iš gilumų
Augščiaus į dešimts kartų net už kedrą
Didžiausią? Jis lengvai pasaulę tą,
Ką matėme, apjuostų. Ar niš tų jis,
Kur rojui gundė mano motiną?

Liucipierius.

Jieva geriausiai gali pasakyti,
Koks gundė ją žaltys.

Kainas.

Šits perbaisus

Išrodo man. Turėjo but gražesnis

Anas žaltys.

Liucipierius.

Ar jojo nematei?

Kainas.

Man teko daug žalčių regėt, bet tojo,
Kurs gyrė obuolį, aš nemačiau.

Liucipierius.

O tavo tėvas matė?

Kainas.

Ne, nematė,

Nes mano motina prigavo jį,

O ją žaltys pirmiaus prigavęs buvo.

Liucipierius.

Žmogau minėk! Jei tavo kadanors

Pati, arba vaikų tėvųjų žmonos

Norėtų gundyti tave ir juos,

Tai atsimink, kad reik pirma patirti,

Kas tas, kuris prigundė jas pačias.

Kainas.

Pamokslas tavo pervėlus! Prie nieko

Daugiaus žalčiai negundys moterų.

Liucipierius.

Bet tiek da atsiras, prie ko gal moters

Prigundyt vyrus, vyrai moteris.

Vaikus tu persergėki! Patariu aš

Gerai, kad ir ne man iš to nauda.

Bet, kad žinau tikrai, nepaklausysi,

Nebas man pragaišties.

Kainas.

Nesuprantu.

Liucipierius.

Tai tu laimingas! Su pasaule savo

Dar judu perjauni. Sakaisi tu,

Buk nusidėjęs ir kenti. Teisybė?

Kainas.

Ar nusidėjęs, nežinau, vienok

Kenč.u.

Liucipierius.

Sunau vyriausias pirmo žmogaus!

Ta tavo nuodėmė—mat kalts ir tu—

Ir tavo kaučios—kad kenti, žinau aš—

Tai rojus dar su jo nekaltybe,

Sulyginus su tuo, kuo busi. Šitai

Tai rojus vėl, sulyginant su tuo,

Ką keš vaikų vaikai kad pa idangi,
Kaip dulkės. O dabar ant žemės grįzk!

Kainas.

Ar čion mane tu atvedei tik šitieki
Parodyt?

Liucipierius.

Jug jiškojai pažinties?

Kainas.

Tiesa, kaip kelio, vedanč o i r'e laimės.

Liucipierius.

Jei tik sakai teisybę, tai rad i
Tu laimę.

Kainas.

Dievas mat gerai padarė
Nuo medžio pažinties uždraudęs skint.

Liucipierius.

Geriaus, kad butų medžio nesodinęs.
Nepažintis nuo pikto neatgįs,
O pikta; yr visur, dalis jis visko.

Kainas.

Ne, nevisur! Tai ne tiesa! Aš pats
Veržiuos prieš gero.

Liucipierius.

Kas gi to nedaro?

Kas veržiasi prieš pikto kartumų?
Visur jis, prisisunkus jo butybe
Ir nebutybe.

Kainas.

Puikus kamuoliai,
Kurių daugybę blizgančių regėjom,
Ik atlėkėm į šituos tamsumus,
Tik pikto nepažįsta—jie pergrauzus!

Liucipierius.

Tiktai ištolo juos matei.

Kainas.

Tai ką?

Tolumas gal sumažint tik gražumą,
O iš arti jie dar but gražesni.

Liucipierius.

Norėdamas ant žemės apie grožį
Nuspręst, prisiziurėk pirma arti.

Kainas.

Teip vis darydavau. Ištolo mieli
Dalykai tapdavo da miesni,
Prie jusų prisiartinus.

Liucipierius.

Čia tui

Apsivilimas. Malonu žinot,
Kas iš arti gražiaus kur kas išrodo,
Ne kaip ištolo?

Kainas.

C sesuo Ada.

Dangaus žvaigždynai ir gilus melsvumas
Pusiaunakčio, pripiltas balnganos
Šviesos nuo skridulio pasidabruoto,
Kurs lyg gyvenims dvasių, ar dvasia;
Padangės vakaro; tekėjims saulė;
Nusileidimas jos nišpasakys,

Kad vis su ašarom; į jį žiuredams,
Jaučiu aš, kaip širdis su juo sykiu
Padebesiais į vakarus ten plaukia;
Žaliavim; girių, pievų; vakare
Čiulbėjims paukščių, garbinančių meilę,
Kurių giesmė su giesme angėlių
Į vieną susilieja, kad š šėlis,
Praslinkus dienai, im ant rojaus gult.
Bet mano akise, širdy; tas viskas
Tai nieks prieš veidą mylimos Ados:
Pametęs žemę, daugų, juo gėriuos!

Liucipierius.

Gražu, kada mirystė iš pirmų
Žiedų pirmųjų savo sutvėrimų,
Pirmų pasimylavimų tėvų,
Tos žemės atžalas gal leisti—
Bet tai apsvilimas.

Kainas.

Teip sakai

Dėlto, kad Adai tu ne broliis.

Liucipierius.

Broliai

Man tie, kurie visai netur vaikų.

Kainas.

Tai negali su mumis bičiuliuotis.

Liucipierius.

Gal but. Jus patys bičiuliuositės
Dar su manim! O jei turi esybę
Gražiausią iš gražiausių, tai sakyk,
Dėlko tu nelaimingas?

Kainas.

Kam aš gyvs?

Dėlko ir pats esi tu nusiminęs
Ir nelaimingas, kaip viskas štai aplink?
Tasai, kurs mus sutvėrė ir pasaulę,
Teipos gi nusiminęs turi but,
Kaipo sutvėrtojas nelaimingųjų—
Jug ne iš džiaugsmo tur naikinti, griaut.
Jis visagalys—sako tėvas—kodėl

Neišnaikina pikto, budams gers?
Dėlto, buk pikts vedas prieš gero, matot.

Tai toks atsakym;! Įstabus dalyks
Tas *geras*, kurs iš priešininko gema!

Mačiau aš, kaip gyvatė vienąkart
Įkirto mažą da ėriuką. Puolė
Ant enės varguolelis, ėmė bliaut,
Drebėdam; Motina šaly jo stovi,
Iš gailėsčio tik mykia, stena tik.
Tad mano tėvs, žolelių pasirinkęs,
Prie vietos pažeistos pridėjo jas.
Už pusė valandos ėriuks atgijo
Ir pasispardęs šoko prie tėmsens.
O matina, drebėdama iš džiaugsmo,
Atgijusius jo laizė sąnarius.
„Žiurėk vaike—tada Adomas tarė—
Kaip gema gers iš pikto!”

(Toliaus bus.)

Just. Petrauckas	50
Ona Petrauckienė	50
D. Vabalas	25
J. Griakalskis	25
J. Ilnisotskis	25
S. Karpavyczia	25
J. Bukevyczia	25
P. Daudaveckas	10
J. Gilis	25
Ona Baukauskiene	25
Ona Baukauskiute	05
A. Aukudavyczia	10
Kl. Sargvickis	25
Zig. Szukis	25
J. Svaldenis	25
J. Kartonis	25
Ks. Pinigis	20
J. Sargaitis	25
B. Vizudus	50
J. Alekna	25
F. Gugalis	50
A. Predys	15
Ks. Juszka	25
V. Stafonavyczia	50
A. Szidagis	50
A. Lukamas	50
J. Nekca	25
M. Jutelis	25

(Toliaus bus)

Iz Shelton, Conn.

J. Bridickas	50
M. Vokietaitis	75
J. Sinkevyczius	25
M. Sinkevycziene	25
J. Balsis	20
E. Sinkevycziute	25
Ona Taruszkiute	15
Pr. Poderis	25
S. Taruszka	15
A. Anskaitis	25
J. Anskaitis	25

Buvo \$25,28

sykiu \$50,58

Aukos mokslaeiviams.

M. Vokietaitis, Shelton, Ct.	50
J. Bridickas	50
Lietuvių aukos iz Plymouth,	
Pa., surinktos „Auszros” su-	
kaktuvių apvaikszcziujime	
1 d. kovo.	\$2,66

Buvo \$8,38

Viso \$11,02

Aukos A. Viztaliui.

M. Vokietaitis, Shelton, Ct.	10
J. Bridickas	15
Buvo	\$21,27
Sykiu	\$21,52

Caras nuslopinęs paskutinę finų laisvę, dabar nori pasirodyti jų geradėju. Bado apie linkėse paliepė dirbti geležinkelį, ant kurio paskyrė 2,000,000 rublių. Teipgi daleido kompanijai užimti paskolę ant 4,000,000 rublių vedimui kito gelžkelio, labai reikalingo dėl kariaunos. Daleido maskoliam įsteigti banką su 1,500,000 rublių kapitalo ir paskyrė 300,000 rublių nusausinimui pelkių, kur ukiuškai galėsę gyventi. Caras viską finans išplėsęs, duoda almužną ir tuomi nor pasirodyti geradariu. Bet kur finų mokyklos, kalba, urėdai, demokratiškas valdymas šalies?

Ar jau turi Nauja geografiška Kalendoriu?

Indek in gromatą už 25 ct. stampu ir siusk in „Vienybės“ redakcija, tai gausi.

Prakalbos!

Newark, N. J. vietinė T. M. Draugystės Kuopa, ant paminėjimo persikeitimo baudžiamos ir 20-metinio „Ausros“ jubilėjaus, ketverge, 5 dieną Kovo parengia prakalbas svetainėje po No 209 Ferry st. (netoli Hamburg Place) ant 8 valandos vakare. Laikus perkračinės savi ir svetimmiesčiai kalbėtojai.

Visi vietiniai ir aplinkiniai szirdingai užprasdomi.
Newark'o T. M. D. kuopa.

Prakalbos

bus žemiaus pažymėtose dieneose kovo mėnesio, kur kalbės Dr. J. T. Želvienė iš Plymouth, Pa. Lietuviai ir lietuvaitės visur susirinkite ir savo draugus nusiveskite paklausti. Prakalbos bus:

Union City, Conn.	6 d.	Kovo
New Britain, Conn.	8 „	„
Lawrence, Mass.	10 „	„
Haverhill, Mass.	12 „	„
Lowell, Mass.	14 „	„
So. Boston, Mass.	16 „	„
Nashua, N. H.	gal bus 19 dieną	
Torrington, Conn.	20—21.	

Jeigu kur reikėtų, tai sekanciam numerui „Vienybės“ pagarsinsime permainingą vietą tarp Bostono, Nashua ir Torringtono, pagal parankumą.
M. Paltanavyčia
161 Lowell str.
Lawrence, Mass.

Prakalbos!

New Britain, Conn. Broliai ir sesės teiksītės susirinkti ant prakalbų 8 dieną Kovo, ant kurių pribus mus garbinga Tautietė Dr. Želvienė. Prakalbos bus Kliubo salėje, „Commercial Hall“ Main str., virszui kavos sztoro. Taigi kviečiam visus brolius ir seris pributi ant to vakaro prakalbų, kurios prasidės ant 7 vakare kviečiam visus kuono skaitlingiausia susirinkti.

Komitetas.

Pajieszkvojimai.

Reikalingas jaunas lietuvis, nuo 17 iki 22 metų, į aptieką, kaip aptiekoriszkas mokintis—turi buti pažinėjys pradinius mokslus. Gali atsisaukti ir toks, kuris nemoka angliszkos kalbos. Antraszas toks:

Dr. A. I. Graicunas,
167 West 18-th str.
Chicago, Ill.

Antras užpraszymas.

Susimildami tautiečiai prisiuskite man paimtas knygutes (tikietus ant grafafono) ypatingai kreipiuosi prie pp. Medelio iš Shenandoah, Pa. ir Jeruszevycziaus 147, 6-th str., So. Boston, Mass, kuriems tikietus įdaviau ant XVII seimio Bostone.

Pasitikiu, kad tautiečiai sugrąžis minėtus tikietus ir tuo palengvjs man išsirovkavimą su draugyste.

Ant. Povylaika,
785 Bank str.
Waterbury, Conn.

Sugaukit vagi!

Ignotas Auksztaitis, 5 pėdų ir 6 colių didumo, liesas, su raudonais apkirptais usais, tamsiais rudais plaukais, apie 38 metų, angliszkai szneka gerai, turėjo knygutes vienos bankos iš Pittsburgo, gyrėsi esąs maszinistu, į Elizabeth'ą atvažiavo 31 sausio ir paszlavė \$80 pinigų, 2 laikrodžiu ir revolverį, ir 3 vasario išzbėgo. Kas apie jį žinotų ar patėmytų, teiksīs man praneszti ant szio adreso:

August Rolow,
229 3-rd str.
Elizabeth, N. J.

Naujas Žodynas.

Žodynas lietuviszkos ir angliszkos kalbų. Sutaie Antanas Lalis. Yra tai pirmoji dalis lietuvi-zkai-angliszko žodyno. (Antroji dalis angliszkai-lietuviszka yra spaudoje) Yra tai didžiausias ir geriausias žodynas iš visų lyg sziol išleisų lietuviszkai-angliszkų žodynų. Rasite jame visus lietuviszkus žodžius išguldytus angliszkoje kalboje ir kiekvienas žodis yra paženklintas kursivoms litaroms prie kokio jis gramatikos skyriaus priguli. Dabar jau nebus vargo išsimokinti gerai angliszkai kalbėti. Knyga turi formatą Geografijos. Kietuose, gražaus melynio audimo apdaruose, ant nugros išspaustas sidabr nėmis litaromis jos titulas. Prekė \$3.00
Gauinama „Vienybės“ išleistuveje.

Dainos! Dainos!

Lietuviszkoms Dainininkų Draugystėms ir abelnai visiems dainininkams iki sziol truko dainų su natoms. Dabar toji stoka yra, pasidarbavus p. L. Ereminui, pripildyta, ir kiekvienas gali išz szitų dainų, sudėtų ant 4 balsų, pasinaudoti. 31 daina yra maiszytiems balsams (tai yra vyriszkiesiems ir moteri-zkiesiems) o 96 vien vyriszkiesiems balsams. Viso 67. Knyga atspaudinta labai gražiai ir raudonai apjaryta, su prisiuntimu kasztuoja tiktai \$1.00. Gauinama „Vienybės“ išleistuveje.

Temykite!

Geriausia užeiga dėl Lietuvių, puikiausias alus, vynas, sznapsas, cigarai ir t. t.

Siuncziu pinigus in visas dalis svieto, greitai ir pigei. Taipgi parnodu laivakortes ant visų greičiausių linijų. Keliaujanczius in užrubezių pasitinka New Yorke ant dyo ir nugabena ant laivo be joki sz turbacijos.

JOHN SKRITULSKY
26 Broad Str. New Britain, Conn.

Popieras dykai.

Popieras dėl raszymo gromatų gražiausias ant viso svieto su grazioms kvietkoms net iš Berlyno su visokioms dainomis, su visokiais gražiais pasveikinimais ir su visokiais paveikslais, parsiduoda už labai pige prekę, tuzinas popieras su konvertais tik 25 ct. už \$1.00 6 tuzinai. Pinigus žemiaus dolerio galima siusti markėmis. Agentai ant jų gerą uždarbį daro. Adresas.

V. UKMAN.

Station W. P. O. Box 14.
Brooklyn, N. Y.

\$100 Nagrados \$100

uzmokėsiu kiekvienam, kuris taptų išzgydytas iš ligų įgytų per jaunisītės išzdykumą) — onanizma — naminėmis gydyklomis. Teip išzgydyti negalima, bet jaigu kenti ant nervų, turi apsilypytas litiszkas dalis kuno, per onanizma ar poliucija, kenti galvos skaudėjimą, pilvo užkietėjimą, miegot negalėjimą ir kitas tam panaszias silpnybes, raszyk sziandien pas mane, o sz atsiusiu tau, užpezėtytame koperte, apraszymą kaip sz išzgydyčiau trumpu laiku išz tokių pat ligų kelių metų kentėjimo. Indek už 2 centu markę ir raszyk pas

JOHN WASEL

Box 657 Iron Mountain So., Michigan.

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

Ar reikalauji turėti gerą laikrodėlį, lenčiuogelį, žiedą, laikrodį, armoniką, skripką, rašomą mašinukę ir visokių kitų auksintų ir sidabrinu daiktų. Tą viską galite gauti dideliu pasirinkime pas mus. Visus daiktus išsiunčiame į visus Amerikos miestus ir miestelius savo kaštais. Mus prekės visada mažesnės ant 25% už kitų. Teipgi dėl guodotinių Draugysčių padirbame ženklelius, (spilkas) pečetis ir tt., darbą atliekam greitai ir gražiai. Kiekvienam prisiunčiam DYKAI mus didelį KATALIOGA su 164 puslapiais, kas tiktai prisiųs savo adresą ir už 5 centus markę, dėl apmokėjimo pačto kaštų. Adresuokite teip:

DAMIJONAITIS & CO.,

3111 SO. HALSTED ST.,

CHICAGO, ILL.

Ar esi nevalnikas dieglio ir skaudėjimo?

Yra geriause ir lengviause priedas vartojimo dėl kožnos motinos Dr. Glenn's Pease in the Family. Yra isztikimiause ir greičiause su laikanti visoki skaudėjima szejimnoje. Bandykite reikale, o visadas naudosite reikalui atėjus.

Prepared by M. Bevan Plymouth, Pa. For sale by M. J. Mras, Steward Swingle and John Zukoski. Ask for it, only 25 cents.

Naujas iszradimas!

„Keen-Edge“ geriausiai iszgalanda atszipnė britvą dviejose minutose ir padaro plonas azments. Senas britvas padaro kaip naujoms ir yra gvarantuota, kad niekad os apgaus. Ir kam možė: po 25 ct. už vieją iszgalandimą britvos, kada szmotello „Keen-Edge“ užtenka ant kelių metų. Visi franklai, kurie reikalauja gerų szmenų, gali būti iszgalastais ant „Keen-Edge“ nuo kurio užlaiko savo sztrumą tris-syk ilgiaus, negu galandami kitokiu budu.

Yra tai daiktas, kuris visur turėsi vietą. Kiekvienas vyras kuris patis sutasi, be jo neapsieis ir kiekvienose namuose jis turi rasties, nes yra teip pigus, kad kiekvienas gali jį už kėlis centus nusipirkti ir naudotis. Kasztuoja tiktal 15 ct. Izkirpk szlta apgarsinimą ir pridėjęs už 15 ct. markę prisitaisk, o mes iszsiusime pacztą ir apmokėsimė prisitūtiną.

Atsiuskite už 2 ct. markutę, o mes jums iszsiustime leaktiszka katalogą su paveikslais britvų, rėmų, p r f amų, masziančių drukavojamų ir t. t. Galite szczėlyti daug pinigų pas mus pirkdami. Mes gvarantuojame savo pardavinius. Adresas: POLIGNIA MERCHANDISE CO. Dep. E. Westfield, Mass.

Didelis iszpardavimas!

dabar eina Boston czeverykų sztoze, dabar iszparduodam czebatas, czeverykus szliperius ir t. t.

Viskas turi but iszparduota iki 1-mo Apriliaus. Neuzmirszkit vietą:

Boston Shoe Store
63 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Lietuviszka karczema

B. Ramanauckol

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Užlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirszkit atsilankyti o visados busitė užganėdinti.

Pardavimas birnio.

Baras ir visos prietaisos ant pardavimo. Pryszakinis ir užpakalinis barai, vejinės pumpos ir katilas, cash registeris, stalas ir kedės ir t. t.

Viskas turi but iszparduota iki 1 Apriliaus.

ROSENBERG BROS.
125-316 Penn Ave.
Scranton, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos Philadelphia.

Pardūdąm LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdąm prieteliszka rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Specialistai Dr. Bassett Medical Institute padaro didziause pagelba, kur yra zinoma dovanas gydymas del visu eergancziu Nervo-organu, slobnumas, kvėpsavimo, plevės džiova, ar kitus slobnumus tuo prasidėjus. užnuodijimą kraujo. Szitas yra pirmas dovanas gelbėjimas ezitos inst. tucijos kuri yra už dēta jau nuo 2 metų.

Dr. Bassett gelbėjimas daugelis tapo pagydzinta kaip zinoma isz pasekmiu. Insigilina in vyrų ligas ir greitai iszgydo. Szitoke gydymas atskirė žmogų nuo visokių ligu melancolijos, nemoraliezukumo, isz gastingu sapnu, ir visokiu ligu. Dr. Bassett jau iszgydė daugybė žmonių ir jis gali iszgydyti tave neziurint, kiek kartų jus apelrikote stgavimą jus vyriezkuomo. Užtikrinam i zgydymas ir kožnos gaus dovaną gydyma nuo didziausiu specialistų vyriezkuose ligose. Knygos dovanai dėl praazanczių. Adrieouk eziteip:

Dr. Bassett Medical Institute No. 73

Bassett Building, 126 Clark St., Chicago, Ill.

SLOBNO ŽMOGAUS PROGA.

Naujos knygos.

Ožkabilių Dainos, Surinko Dr. J. Basanaviczius. Dviejos knygos, kiekviena - 75c.
Lietuviszkos pasakos apie sutverimą pasaulės, Dievą, vėlnią, aitvarus, kaukus nykztikus, raganos, vilkalokus, deives, milžinus, smakus ir t. t. surinko Dr. J. Basanaviczius. - 1.50

Viena d'ena be melo - 25c.
Vanagai ir toksai sapnas - 5c.
Ižlų salą - 1.00
Darbininkų Balsas No. 5 - 15c.
Lietuviszka krestomatija - 50c.
Gegužinė szventė Lietuvoje 1902 5c.

Palangos Juzė - 25c.
Svieto pabaiga - 10c.
Lietuviszkos kalbos gramatika 40c.
Lietuviai Amerikoje - 1.00
Kaip sutaisytas žmogaus kunas 30c.
Vienas isz mūsų tur apsvesti 10c.
Velnias spąstuose - 10c.
Gyvenimo vaizdeliai - 15c.
Krilovo pasakos - 35c.
Grazi dainų knygele - 15c.
Speka ir Medega - 1.50
Kur mūsų iszganymas - 25c.
Naujas kalendorius 1903 m. 25c.
„Darbininkų Balsas“ num. 6 15c.
Kas reikia žinoti ir atminti kiekvienam darbininkui 15c.
Kaip prancuzai už laisvę kariavo 25c.

Kur mūsų iszganymas?

Kas geidžia pažinti savo tautos reikalus — teperskaito szitą knygą (118 pus.); kasztuoja 25 centus.

Buk Lietuvys!

Ir reikalauk nuo saliuoniko lietuviszka Cigarą. Mes turime visokio skyriaus — brangių ir pigių ir siuncziam į visą Ameriką su Union lietuvių darbo lebelių — po aplinkines lietuvius mūsų agentai vien tautiečiai.

W. Bigelis 8846 Exchange Ave. So. Chicago, Ill.
Jurgis Orininkaitis, 212 First st. Elizabeth, N. J.
Klemencas Senkus 38 James st. Waterbury, Conn.
Pas tuos vyrus ir galima užsteliuoti net per laiszkuš mus cigarai.
Naujokas & Co. 334 E. 55 st. New York, N. Y.

Adomas Mickevyczia.

Nauja knygutė su Mickevyczios paviekslu (40 pusl. skaitymo). Mickevyczia buvo didis poetas ir apgynėjas prispaustųjų žmonių ir tautų. Pažinti jo gyvenimą, darbus ir rasztus — pridera kiekvienam lietuviui. Kasztuoja 15 centų.

M. SCHEINFELD, pirmo skyriaus pardavėjas CIGARU, PAPIROSU ir TABAKO,

Pypkių, Briezukų ir loszimui Kortų. Galiu susikalbėt lietuviszka, lenkiszka ir rusiszka. Paeinu isz Kelmės miesto
S. W. Cor. 16 ir Ridge Ave., i. 816 South str. PHILADELPHIA, PA.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei ver tėtavo pinigų ir palengvinimą ant Romatizmo,

Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai nueikie in sztozą, pas savo tautietį ir pareik lauk ZMIJEC NIKO kuris yra padirbtas aptie koje dēdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau kožname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerik EGIUTERRO No 1. prigelbės kožnam karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, prie puolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tolos ką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai szdirbta isz visokių angalių ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip tai sako syk po 27) ant svieto gereenės Trajankos nesiranda.

Aptiekorius Dēdė Groblevskis jau dėl kožno zinomas, yra vienas garsingiausių Aptiekorių tarp mūsų tautos ezional Amerikoje. Teipogi yra dėl kožno zinoma, jog vienas garsus aptiekorius žino ir zenkilna daugiau kaip 10 dekterių, nežine pagelboj eueirguosio žmonių. Dėlto gi jeigu kada jus Dievas teiktusi delipetėt kokia liga, tai tuojaus nusidukite ant rodos pas jįj.

Adresas:
ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

HOTELIS

K. Strzeleckio.

276 E. Main str. Plymouth, Pa.

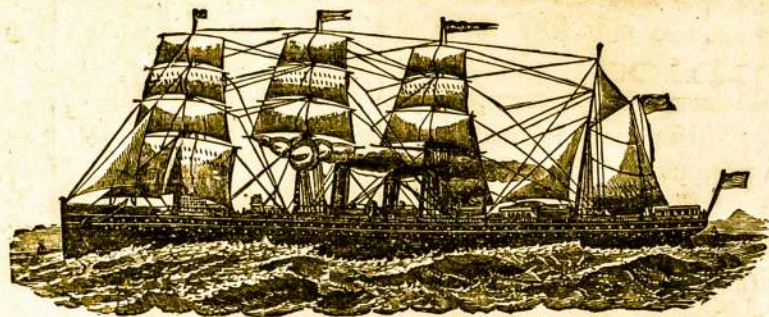
Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia drangišką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgrist skambinant ant fortepiano puikias melodijas, tai tik užeik pas K. Strzelecki.

Didele krautuve IR KARZIAMA

Kas nori gero tavyo gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilank o pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste an labaigerą liniją. Taigi parduodu Laivakortes ir siunczių pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit did narį per 8-9 dienas. Nusiunczių pinigus į Lietuvą ir į kitus kraštus pasiulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtiną ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszczius nepaniekytų. Su guolone Kazimieras Baltrukonis.

A trisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
633 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szajmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniūm baksukije geltono kolerio ir pirklam nuo sztorininkų visidos reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut p's savo sztorininka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus priiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszios ligos, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apraszizins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1 00, su prisuintimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų boakitės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagn, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisuintimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz banlytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizinu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizma vartojant per atsakintį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Priišk Money Order ant 1.50, o bus pris'us'a į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Soranton, Pa.

Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.

Sekretorius — T. Astramskas,
1229 S. 2nd. st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave.
Pittston, Pa.

Kasos globėjai { K. Unika, 943 S.2nd. str.
Philadelphia, Pa.

Uzveisdėtoju knygyno—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

asakuravojimo NAMŲ ir visokių
DAIGTŲ nū ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

**Lietuviu užėiga,
pas S. Arbaczauką,**

1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriausia lietuviams užėiga isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką ir Vyną. Podraugei laikau užkandzius ant stalo per visą diena. Telggi pardoodu laivakortes ant geriausių laivų ir už pigiausių prekę Siunczių pinigus į visas svieto dalis Lietuviai, atkeflavę isz kitų miestų, ras pas manę szirdingą primimą.

Lietuviu užėiga.

Geriause užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siunczių pinigus į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dū du kiekvienam prietoliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale
Petras Lipavyczia.
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

SPAUSTUVE

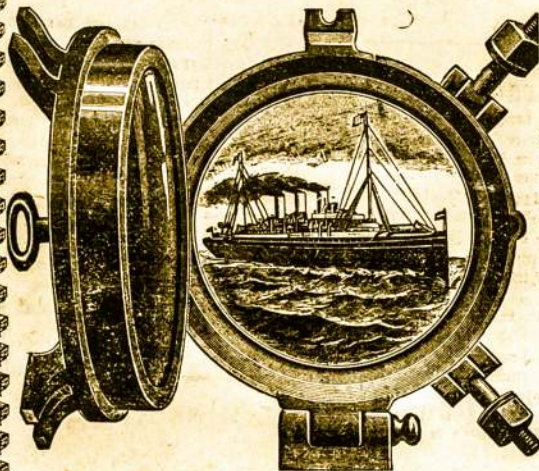
„VIENYBĖS LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausių kelių ir greičiausių laivų.

**Siunczia
pinigus**

į visas svieto dalis greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siuncziami į tėvynę neprazutų ir kuo greičiausiai nueitų, tegul kreipiasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue,

CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
Apdovano'a*

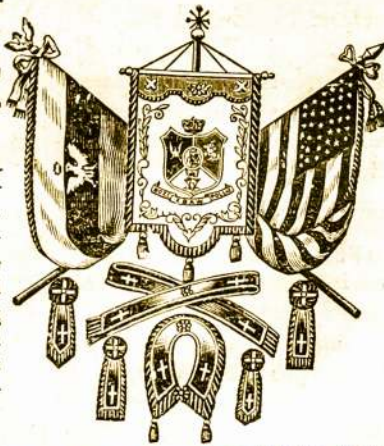
DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikszi gudotiniems Kunigams ir gudotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriause praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.